

A

aberracja chromosomów płciowych

- sex chromosome abnormality

ABP

- patrz: białko wiążące androgeny

absorpcja płynu mózgowo-rdzeniowego

- CSF absorption

absorpcja

- absorption *absorpcja wody* water absorption

absorpcja promieniowania rentgenowskiego

- x-ray absorption

absorpcyjny

- reabsorptive

aceton

- acetone

acetoocetan

- acetoacetate

acetylacja

- acetylation

acetylocholina

- acetylcholine

acetylocholinesteraza

- acetylcholinesterase

acetylokoenzym

- acetyl-coenzyme

acetylokoenzym A

- acetyl-CoA

acetylotransferaza cholinowa

- choline acetyltransferase

achalazja

- achalasia

achalazja przełyku

- achalasia of the esophagus
- esophageal achalasia

ACTH

- patrz: hormon adrenokortykotropowy

acylacja

- acylation

acylotransferaza

lecytynowo-cholesterolowa

- lecithin-cholesterol acyltransferase
- LCAT

acylowy

- acyl

adaptacja

- desensitization
- adaptation

adaptacja jelitowa

- intestinal adaptation

ADEM

- patrz: ostre rozlane zapalenie mózgu i rdzenia

adenina

- adenine

adenowirus

- adenovirus

adenozyna

- adenosine

adenozynodifosforan

- adenosine diphosphate
- ADP

adenozynomonofosforan

- adenosine monophosphate

adenozynotrifosfataza aktywowana sodem i potasem

- sodium-potassium-activated adenosine triphosphatase

adenozynotrifosforan

- patrz: adenzynodifosforan

adenylat

- adenylate

ADH

- patrz: hormon antydiuretyczny

adhezja komórek

- cell-to-cell adhesion

adhezja płytek

- platelet adherence

- platelet adhesion

adhezyjny

- adhesion

adipocyty

- adipocytes

adipokiny

- adipokines

ADP

- patrz: adenosynodifosforan

ADPKD

- patrz: autosomalnie dominująca wielotorbielowatość nerek

adrenalina

- epinephrine

adrenarche

- adrenarche

adrenergiczny

- adrenergic *receptor $\alpha 1$ -adrenergiczny*
 $\alpha 1$ -adrenergic receptor

adrenomedulina

- adrenomedullin

aerobowy

- aerobic

aerofagia

- aerophagia

afazja amnestyczna

- anomic aphasia
- dysnomia
- nominal aphasia
- amnesic aphasia

afazja całkowita

- global aphasia

afazja czuciowa

- fluent aphasia

afazja nominalna

- patrz: afazja amnestyczna

afazja przewodnictwa

- conduction aphasia

afazja ruchowa

- nonfluent aphasia

afekt

- affect

afferentne drogi autonomiczne

- afferent autonomic pathways

afferentne włókna trzewne

- visceral afferents
- visceral afferent fibers

afferentny

- afferent

afibrynogenemia

- afibrinogenemia

agenezja

- agenesis

agenezja jajników

- ovarian agenesis

agenezja obu nerek

- bilateral renal agenesis

ageuzja

- ageusia

aglutynacja

- agglutination

aglutyniny

- agglutinins

aglutyniny anty-Rh

- anti-Rh agglutinins

aglutynogeny

- agglutinogens

agonista

- agonist

agonistyczny

- agonistic

agregacja płytek

- platelet aggregation *ulegać agregacji to aggregate*

agregaty

- aggregates *zewnątrzkomórkowe agregaty extracellular aggregates*

akcja komór serca

- ventricular rate

akcja serca

- cardiac rate
- heart action

akinezia

- akinesia

akomodacja

- accommodation (*dot. potencjału czynnościowego*) **akomodacja soczewki**
accommodation of the lens

akrocyanjoza

- acrocyanosis

akrosom

- acrosome

akrozyna

- acrosin

akson

- axon **aksony nerwu przeponowego** *phrenic axons*

akson czuciowy

- sensory axon

aksono-aksonalny

- axoaxonal

aksono-dendrytyczny

- axodendritic

aksono-somatyczny

- axosomatic

aksony fotoreceptorów

- photoreceptor cell axons

aktyna

- actin

aktynina

- actinin

aktynowy

- actin-based

aktywacja

- activation *spowodować aktywację płytek to produce platelet activation*

aktywacja kaspaz

- caspase activation

aktywacja mięśnia przedsionka

- atrial activation

aktywacja mięśnia przegrody międzykomorowej

- septal activation

aktywacja receptora

- receptor activation

aktywiny

- activins

aktywność

- activity **aktywność aromatazy** *aromatase activity*; *wykazywać aktywność androgenową to have androgenic activity*; *podwyższona/nadmierna aktywność mięśniowa* *muscle hyperactivity*

aktywność antykoagulacyjna

- anticoagulant activity

aktywność apoptotyczna

- apoptotic activity

aktywność ATP-azy miozynowej

- myosin ATPase activity

aktywność biologiczna

- biologic activity

aktywność dowolna

- voluntary activity
- voluntary movement

aktywność elektryczna

- electrical activity (*w komórce*)

aktywność enzymatyczna

- enzyme activity

aktywność insulinopodobna

- insulin-like activity

aktywność kinazy tyrozynowej

- tyrosine kinase activity

aktywność lokomotoryczna

- locomotor activity

aktywność mięśniowych nerwów współczulnych

- muscle sympathetic nerve activity
- MSNA

aktywność mineralokortykoidowa

- mineralocorticoid activity

aktywność neuronalna

- neural activity

aktywność okolicy przedsercowej

- precordial activity

aktywność osteoklastów

- osteoclastic activity

aktywność osteoklastyczna

- osteoclastic activity

aktywność przeciwbólowa

- analgesic activity (*związku*)

aktywność reninowa osocza

- plasma renin activity
- PRA

aktywność ruchowa

- motor activity

aktywność ruchowa mięśni

- muscular activity

aktywność seksualna

- sexual activity *przywrócić aktywność seksualną*
to revive sexual activity

aktywność skurczowa

- contractile activity (*mięśnia*)

aktywność stymulująca wzrost neuronów

- nerve growth-promoting activity

aktywność telomerazy

- telomerase activity

aktywność trypsynopodobna

- trypsin-like activity

aktywność współczulna

- sympathetic activity

aktywność wydzielnicza

- secretomotor activity

aktywny

- active *być aktywnym biologicznie / posiadać aktywność biologiczną* to be biologically active

aktywny metabolicznie

- metabolically active

aktywny po podaniu doustnym

- orally active

aktywujący

- excitatory *białka aktywujące* excitatory proteins

akupunktura

- acupuncture

akwaporyny

- aquaporins

alantoina

- allantoin

albumina

- albumin

albumina zapasowa

- preformed albumin

albumina znakowana radioaktywnym jodem

- serum albumin labeled with radioactive iodine

albuminuria

- albuminuria

albuminuria ortostatyczna

- orthostatic albuminuria

aldehyd fosfoglicerynowy

- phosphoglyceraldehyde

aldehyd glicerynowy

- glyceraldehyde

aldehydy

- aldehydes

aldosteron

- aldosterone

alergen

- allergen

alkaloid

- alkaloid

alkaloza oddechowa

- respiratory alkalosis

alkoholowy zespół płodowy

- fetal alcohol syndrome

allomorf mendlowski

- mendelian allelomorph

alodynia

- allodynia

aloimmunizacja

- alloimmunization

amfipatyczny

- amphipathic

amid FMRF

- FMRF amide

amidacja

- amidation

amidowany

- amidated

aminoergiczny

- aminergic

aminokwasy

- amino acids *insert 25-aminokwasowowy a*
25-amino-acid insert

aminokwasy egzogenne

- essential amino acids

aminokwasy odżywczo niezbędne

- nutritionally essential amino acids

aminolipidy

- aminolipids

aminomaślan

- aminobutyrate

aminopeptydaza

- aminopeptidase

aminopiryna

- aminopyrine

aminotransferaza alaninowa

- alanine aminotransferase
- ALT

aminotransferaza asparaginianowa

- aspartate aminotransferase
- AST

aminowy

- amine

aminy

- amines

aminy katecholowe

- catecholamines

amniopunkcja

- amniocentesis

amoniak

- ammonia

amplituda tętna

- pulse amplitude

amylaza surowicza

- serum amylase

amylaza ślinowa

- salivary amylase

amylopektyna

- amylopectin

amyloza

- amylose

anaboliczny

- anabolic

anabolizm

- anabolism

anafilaksja

- anaphylaxis

analgeza

- analgesia

analgeza wywołana stresem

- stress analgesia

analiza chromosomalna

- chromosome analysis

analiza radioimmunologiczna

- radioimmunoassay

analiza wzrokowoprzestrzenna

- visuospatial analysis

analog

- analog

anandamid

- anandamide

anastomozy

- anastomoses

anatomia mikroskopowa

- microscopic anatomy

anatomia powierzchniowa

- surface anatomy

androgeny

- androgens

andropauza

- andropause

androstendion

- androstenedione

androsteron

- androsterone

aneksyny

- annexins

anelektrotoniczny

- anelectrotonic

anemia hemolityczna

- hemolytic anemia

anemia makrocytarna

- macrocytic anemia

anemia spowodowana utratą krwi

- blood loss anemia

anemia z niedoboru żelaza

- iron deficiency anemia

angina brzuszna

- mesenteric angina

angiogeneza

- angiogenesis

angiografia

- angiography

angiografia mózgowa/mózgu

- cerebral angiography

angiografia subtrakcyjna

- subtraction angiography

angiogram subtrakcyjny

- subtraction angiogram

angioplastyka

- angioplasty

angioplastyka tętnic wieńcowych

- coronary angioplasty

angioplastyka wieńcowa

- coronary angioplasty

angiotensyna

- angiotensin *angiotensyna II* angiotensin II

angiotensynogen

- angiotensinogen

anhydraza

- anhydrase *anhydraza węglanowa* carbonic anhydrase

anhydraza węglanowa

- carbonic anhydrase

anionowy

- anion

- anionic *występować w postaci anionowej* to be present in the anionic form

aniony buforowe

- buffer anions

aniony nadtlenkowe

- superoxide anions

anizocytoza

- anisocytosis

ankyloza

- ankylosis

- ankylosis *ankyloza zębów mlecznych* ankylosed primary teeth

ankryryna

- ankyrin

anoksja

- anoxia

anoksja anoksyczna

- anoxic anoxia

anoksja zastoinowa

- stagnant anoxia

anomalie skórne

- cutaneous abnormalities

anomia

- patrz: afazja amnestyczna

anosmia

- anosmia
- loss of the sense of smell

ANP

- patrz: przedsionkowy peptyd natriuretyczny

antagonistyczny

- antagonistic

antybakteryjny

- antibacterial

antybiotykoterapia o szerokim spektrum

- broad-spectrum antibiotic therapy

antydiuretyczny

- antidiuretic

antydiureza

- antidiuresis

antydomowo

- antidromically

antyestrogenny

- antiestrogenic

antyestrogenowy

- antiestrogenic

anty-GBM

- anti-glomerular basement membrane antibodies
- anti-GBM antibodies

antigen

- antigen *osoby nieposiadające antygeny D* (dot. grup krwi) *D-negative individuals*; *osoby z antygenem D* *D-positive individuals*; *osoby z antygenami A i B* *type AB individuals*

antygen Duffy

- Duffy antigen

antygen gruczołu krokowego

- prostate-specific antigen
- PSA

antygen kryptokokowy

- cryptococcal antigen

antygen powierzchniowy HBV

- HBsAg
- antygen powierzchniowy HBV

antygen rdzeniowy HBV

- hepatitis B core antigen
- HBcAg

antygen różnicowania komórkowego

- cluster of differentiation

antygen zgodności tkankowej

- histocompatibility antigen

antygeny

- antigens

antygeny grup krwi

- blood group antigens

antygeny obce

- non-self antigens

antygeny własne

- self antigens

antyglukoneogeniczny

- antigluconeogenetic

antyketogenny

- antiketotic

antylipolityczny

- antilipolytic

antykoagulanty

- anticoagulation *doustne antykoagulanty oral anticoagulation*

antyoksydanty

- antioxidants

antyoreksygeniczny

- antiorexigenic

antyport

- antiport

antyporty

- antiports

antytrombina III

- antithrombin III

aorta

- aorta *poszerzenie światła aorty* aortic dilation;
baroreceptory aorty/ łuku aorty aortic
baroreceptors; *ciśnienie w aorcie* aortic pressure

aorta brzuszna

- abdominal aorta

aorta piersiowa

- thoracic aorta

aorta wstępująca

- ascending aorta

aorta zstępująca

- descending aorta

aortalny

- aortic

aortowo-nerkowy

- aorticorenal

aparat Golgiego

- Golgi apparatus
- Golgi complex
- Golgi body

aparat przedsionkowy

- vestibular apparatus

aparat przykłębuszkowy

- juxtaglomerular apparatus

APC

- patrz: komórki prezentujące antygen

aplazja

- aplasia

aplazja linii czerwonokrwinkowej

- red cell aplasia

aplazja płuc

- lung aplasia

apoferrytyna

- apoferritin

apoproteiny

- apoproteins

apoptosom

- apoptosome

apoptoza

- apoptosis *komórki podlegające apoptozie* the
cells that undergo apoptosis

APP

- patrz: prekursorowe białko amyloidu

ARDS

- patrz: zespół ostrej niewydolności
oddechowej dorosłych

area centralis

- area centralis (*dot. siatkówki oka*)

areaktywność na hormony

- insensitivity to hormones

arestyny

- arrestins *β-arestyny* β-arrestins

arginina

- arginine

argon

- argon

arkady tętnicze

- arterial arcades

aromataza

- aromatase

aromatyzacja

- aromatization (*androgenów*)

aromatyzowanie

- aromatization

artefakt bodźca

- stimulus artifact (*dot. potencjału*
czynnościowego)

artroskop

- arthroscope *obejrzeć staw przez artroskop* to
view a joint through an arthroscope

artroskopia

- arthroscopy

artroskopowa rekonstrukcja stawu

- arthroscopic repair of a joint

arylsulfatazy

- arylsulfatases

arytmia

- arrhythmia *lek o działaniu antyarytmicznym*
antiarrhythmic drug

arytmia przedsionkowa

- atrial arrhythmia

arytmia zatokowa

- sinus arrhythmia

arytmie komorowe

- ventricular arrhythmias

arytmie napadowe

- paroxysmal arrhythmias

ASD typu ostium secundum

- ostium secundum ASD

asfiksja

- asphyxia *w stanie asfiksji asphyxiated*

asparaginian

- aspartate

aspiracja

- aspiration *aspiracja pokarmu aspiration of food;*
aspiracja smółki meconium aspiration

aspirat z tchawicy

- tracheal aspirate

AST

- patrz: aminotransferaza asparaginianowa

astereognozja

- astereognosis

astrocyty

- astrocytes

astrocyty protoplazmatyczne

- protoplasmic astrocytes

astrocyty włókniste

- fibrous astrocytes

astroglej

- astroglia

asymetryczny IUGR

- asymmetrical growth restriction (*dot. noworodków*)

asymilacja

- assimilation *asymilacja składników pokarmowych w organizmie assimilation of ingested foods into the body*

asymptomatyczny

- asymptomatic

asynchronicznie

- asynchronously

atak

- bout *atak tachykardii a bout of palpitations*
- seizure *atak padaczki an epileptic seizure*
- attack

atak niedokrwienny

- transient ischemic attack
- TIA

atetoza

- athetosis

atlas

- atlas
- vertebra C1

atopia

- atopy

ATP

- patrz: adenozyntotryfosforan

ATP-aza translokująca jony wodoru

- H⁺-translocating ATPase

ATP-azy protonowe

- proton ATPases

ATP-zależne transportery błonowe

- ATP-dependent membrane transporters

atretyczny

- atretic

atrezja

- atresia *ulec atrezji to undergo atresia; atrezja nozdrzy tylnych choanal atresia*

atrezja pęcherzyka

- follicular atresia

atrezja pęcherzykowa

- follicular atresia

atrezja zastawki aortalnej

- aortic atresia

atrezja zastawki pnia płucnego

- pulmonary atresia

atrezja zastawki trójdzielnej

- tricuspid atresia

atrofia

- atrophy *choroba może prowadzić do atrofii mięśni the disorder may lead to atrophy of the muscles; atrofia mięśnia muscle atrophy; zacząć ulegać zmianom atroficznym/ulegać atrofii to become atrophic*

atroficzny

- atrophic *zanikający/atroficzny mięsień atrophic muscle*

atropina

- atropine

autofosforylacja

- autophosphorylation

autoimmunologiczny

- autoimmune

autokatalityczny

- autocatalytic

autokrynnie

działać autokrynnie to act in an autocrine fashion

autokrynnny

- autocrine

automatyzm serca

- automaticity

autonomiczny

- autonomic

autonomiczny układ nerwowy

- autonomic nervous system *reakcje ze strony układu autonomicznego autonomic responses*

autoreceptory

- presynaptic receptors
- autoreceptors

autoregulacja

- autoregulation

autoregulacja przepływu krwi w mózgu

- cerebral autoregulation

autoskładanie

- self-splicing *autoskładanie przez RNA self-splicing by the RNA*

**autosomalnie dominująca
wielotorbielowatość nerek**

- autosomal dominant polycystic kidney disease
- ADPKD

autosomalnie recesywny

- autosomal recessive *zaburzenie autosomalnie recesywne an autosomal recessive disorder*

autosomalny

- autosomal (gen)

autosomy

- autosomes

autotransfuzja

- autologous transfusion

autystyczny

- autistic

AVP

- patrz: wazopresyna argininowa

AVSD

- patrz: kanał przedsionkowo-komorowy

azot mocznikowy

- urea nitrogen

azot mocznikowy we krwi

- blood urea nitrogen
- BUN

azotemia

- azotemia

azotyny

- nitrites

B

badania kliniczne

- clinical trials

badania przemiany materii

- metabolic studies

badania przewodnictwa nerwowego

- nerve conduction studies

badanie biologiczne

- bioassay

badanie densytometryczne

- dual-photon X-ray absorptiometry (DXA) scanning
- DXA scanning

badanie elektromiograficzne

- electromyography

badanie endoskopowe

- endoscopy

badanie gazometryczne krwi

- blood gas measurement

badanie histopatologiczne wątroby

- liver histology

badanie moczu

- urinalysis

badanie odczynu Coombsa

- Coombs testing

badanie osłuchowe

- auscultation *badanie osłuchowe klatki piersiowej* auscultation of the chest

badanie palpacyjne poprzez odbytnicę

- transrectal digital palpation

badanie palpacyjne poprzez pochwę

- transvaginal digital palpation

badanie per rectum

- digital rectal examination

badanie PET

- PET scanning

badanie proktologiczne

- digital rectal examination

badanie radioimmunologiczne

- immunoassay *stężenie zmierzone za pomocą badania radioimmunologicznego* levels measured by immunoassay

badanie serologiczne

- serology

badanie SPECT

- single photon emission tomography

badanie tomograficzne

- CT scan *badanie tomograficzne głowy a CT scan of head*

badanie układu kostnego

- skeletal examination

badanie ultradźwiękami

- ultrasound imaging

badanie ultrasonograficzne

- ultrasound scan examination
- ultrasound scanning
- ultrasound *badanie ultrasonograficzne nerek* renal ultrasound

badanie ultrasonograficzne jamy brzusznej

- abdominal ultrasound scan
- abdominal ultrasound

badanie ultrasonograficzne metodą duplex

- duplex Doppler sonography

badanie ultrasonograficzne metodą przezpowłokową

- transabdominal scanning

bakterie jelita grubego

- colonic bacteria

bakterie jelitowe

- intestinal bacteria

bakterie kariogenne

- cariogenic bacteria

bakterie komensalne

- commensals

bakterie obecne w okrężnicy

- colonic bacteria

bakterie próchnicotwórcze

- cariogenic oral bacteria

bakterie symbiotyczne

- symbionts

bakteriemia

- bacteremia

bakteriobójczy

- bactericidal

- antibacterial

bakteryjny

- bacterial *bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych* bacterial meningitis

balizm

- ballism

bańka

- ampulla (*dot. budowy ucha środkowego*)
uszkodzenie bańki (kanałów półkolistych)
ampullary damage

bańka jajowodu

- tubal ampulla

bańka nasieniowodu

- ampulla of the ductus deferens

bańka odbytnicy

- rectal ampulla

bańka Vatera

- hepatopancreatic ampulla ampulla of Vater
ampulla of bile duct

bańka wątrobowo-trzustkowa

- hepatopancreatic ampulla
- ampulla of Vater
- ampulla of bile duct

bariera krew-jądro

- blood-testis barrier

bariera krew-mózg

- blood-brain barrier

bariera krew-płyn mózgowo-rdzeniowy

- blood-CSF barrier

bariera krew-siatkówka

- blood-retinal barrier

barkina

- barkin

barkowo-obończykowy

- acromioclavicular

baroreceptory

- baroreceptors *baroreceptory aorty* aortic
baroreceptors

baroreceptory łuku aorty

- aortic arch baroreceptors

baroreceptory tętnicze

- arterial baroreceptors

baroreceptory zatoki szyjnej

- carotid baroreceptors

bartyna

- barttin

barwienie treści aspirowanej z żołądka

- gastric aspirate stain

barwnik lipochromowy

- lipochrome pigment

barwnik sulfonoftaleinowy

- sulfonphthalein dye

barwnik żółciowy

- bile pigment

bazofile

- basophils

bąbel

- wheal

BDNF

- patrz: czynnik neurotroficzny pochodzenia
mózgowego

beczkowata klatka piersiowa

- barrel chest

behawioralny

- behavioral

belecza przegrodowo-brzeźna

- septomarginal trabecula
- moderator band

belecзки

- trabeculae

belecзки mięśniowe

- trabeculae carneae

beleccki pajęczynówki

- arachnoid trabeculae

beleczkowanie

- trabecular meshwork

BER

- patrz: podstawowy rytm elektryczny

beta-kartka

- β -sheet (*dot. budowy białek*)

bezbarwnikowy

- nonpigmented

bezdech

- apnea *epizod bezdechu an apneic episode*

bezdech senny

- sleep apnea

bezdrżawkowy

- nonconvulsive

bezkomórkowy

- acellular

bezmocz

- anuria *pacjenci z bezmoczem anuric patients*

beznaczyniowy

- avascular

bezobjawowy

- asymptomatic

bezokienkowy

- nonfenestrated

bezowulacyjny

- anovulatory (*cykl menstruacyjny*)

bezpłodność

- infertility

bezpostaciowy

- amorphous

bezpośredni test Coombsa

- direct Coombs test

bezpośrednia metoda Ficka

- direct Fick method

bezpośrednie uszkodzenie nerwu

- direct nerve injury

bezpośrednie zespolenia między tętnicami i żyłami

- thoroughfare vessels

beztlenowy

- anaerobic *rozpad beztlenowy anaerobic breakdown*

bezw warunkowy

- unconditioned (*odruch, bodziec*)

bezwład

- muscle paralysis
- paralysis
- limpness

bezwzględny niedobór insuliny

- absolute insulin deficiency

bezzębny

- edentulous (*pacjent*)

bezziarnisty

- agranular

bezzwojowy

- aganglionic (*odcinek jelita grubego*)

bębenkowo-łuskowy

- tympanosquamous

bębenkowy

- tympanic

biała plama próchnicowa

- white-spot lesion

białe mięśnie

- white muscles

białka ABC

- ABC transport proteins

białka błędnie sfałdowane

- misfolded proteins

białka cytoplazmatyczne

- cytoplasmic proteins

białka dojrzewające

- nascent proteins

białka endogenne

- endogenous proteins

białka enzymów trawiennych

- protein digestive secretions

białka G

- G proteins

białka hamujące

- inhibiting proteins

białka hamujące

- corepressor proteins

białka integralne

- integral proteins

białka krwi

- blood proteins

białka kurczliwe

- contractile proteins

białka macierzy

- matrix proteins

białka MAP

- microtubule-associated proteins

białka morfogenetyczne kości

- bone morphogenic protein
- BMP

białka nośnikowe

- carrier proteins

białka opiekuńcze

- chaperones

białka ostrej fazy

- acute-phase proteins

białka powierzchniowe

- peripheral proteins

białka prekursorowe

- precursor proteins

białka przez błonowe

- transmembrane proteins

białka Rab

- Rab proteins

białka receptorowe

- receptor proteins

białka rozprzegające

- uncoupling proteins

białka skrzepu

- clot proteins

białka SNARE

- SNARE proteins

białka stresu

- stress proteins

białka transportowe

- transport proteins

białka układu ABC

- ABC cassette proteins

białka układu dopełniacza

- complement proteins

**białka umocowane do błony
komórkowej przez GPI**

- GPI-linked cell surface proteins

**białka umocowane na powierzchni
komórki za pomocą kotwicy GPI**

- GPI-linked cell surface proteins

białka ustrojowe

- body protein

białka wewnątrzkomórkowe

- intracellular proteins

białka wiążące

- binding proteins

białka wiążące GTP

- GTP-binding proteins

białka wiążące wapń

- calcium-binding proteins

białka wirusowe

- viral proteins

białka zrębu kostnego

- protein matrix of bone

białko aktywowane mitogenem

- mitogen-activated protein
- MAP

białko aktywujące 1

- activator protein-1
- AP-1

białko błonowe

- membrane protein

białko C

- protein C

białko motoryczne

- motor protein

białko mozaikowe

- mosaic protein

białko osocza

- plasma protein

białko S

- protein S

białko szoku cieplnego

- heat shock protein

białko transportujące

- transporter

białko transportujące glukozę

- glucose transporter

białko ulegające precypitacji w niskich temperaturach

- cold precipitable protein

białko wiążące androgeny

- androgen-binding protein
- ABP

białko wiążące DNA

- DNA-binding protein

białko wiążące element odpowiadający na cAMP

- cAMP-responsive element-binding protein
- CREB

białko zero

- protein zero
- myelin protein zero

białkomocz

- proteinuria

białkopodobny

- proteinaceous

białkowe kanały wodne

- protein water channels

białkowo-anaboliczny

- protein-anabolic

białkowy czynnik wzrostu

- protein growth factor

białkowy nośnik sterolowy

- sterol carrier protein

białkowy regulator steroidogenezy

- steroidogenic acute regulatory protein

biały refleks

- white reflex (*siatkówki oka*)

biały refleks żreniczny

- leukokoria

biały tłuszcz

- white fat

biegnący w nerwie błędnym

- vagal

biegnący okrężnie

- circular

biegnący pod błoną śluzową

- submucosal

biegnący podłużnie

- longitudinal

biegnący promieniście

- radial

biegnąć

- pass *biegnąć ku górze* to pass superiorly;
- biegnąć ku przodowi/do przodu* to pass anteriorly;
- biegnąć od tyłu/ku tyłowi* to pass posteriorly
- run

biegun

- pole
- side *biegun trans* the trans side (*aparatu Golgiego*)

biegun czołowy

- frontal pole (*dot. płata skroniowego mózgu*)

biegun naczyniowy

- vascular pole

biegun potyliczny

- occipital pole

biegun skroniowy

- temporal pole

biegunkowy

- diarrheal

bieguny górne nerek

- superior poles of the kidneys

bielactwo

- vitiligo

bierna immunizacja

- passive immunization

biernie wzmocnienie przeciwprądowe

- passive countercurrent multiplication

bilans

- balance *ujemny bilans wapniowy negative calcium balance*

bilans azotowy

- nitrogen balance

bilans płynów

- fluid balance

bilirubina

- bilirubin

biliwerdyna

- biliverdin

biodostępność

- bioavailability

biodrowo-pachwinowy

- ilio-inguinal

biodrowo-podbrzuszny

- iliohypogastric

biodrowy

- iliac

biologia komórki

- cell biology

biologiczne sprzężenie zwrotne

- biofeedback

biologicznie nieaktywny

- biologically inactive

biologiczny okres półtrwania

- half-life

- biologic half-life

biopsja gruczołu krokowego

- prostatic biopsy

biopsja kosmówki

- chorionic villus sampling

biopsja mięśnia

- muscle biopsy

biopsja trofoblastu

- chorionic villus sampling

biopsja wątroby przez żyłę szyjną wewnętrzną

- transjugular liver biopsy

biorca

- recipient

biosynteza

- biosynthesis

biotyna

- biotin

bladość

- pallor

bladość powłok skórnych

- pallor

blastocysta

- blastocyst

blaszka

- plate *blaszki tkanki kostnej zbitej compact bone plates*

- lamina *blaszki sklepienia łuku kręgu laminae of the roof of the vertebral arch*

blaszka boczna wyrostka skrzydłowego

- lateral plate of the pterygoid process

blaszka brunatna twardówki

- lamina fusca

blaszka endodermi

- endodermal plate

blaszka krańcowa

- lamina terminalis (*dot. skrzyżowania wzrokowego*)

blaszka miażdżycowa

- atheromatous plaque
- atherosclerotic plaque

blaszka miażdżycowa w naczyniach szyjnych

- carotid plaque

blaszka oczodołowa kości sitowej

- orbital plate of the ethmoid bone

blaszka okostnowa opony twardej

- periosteal layer of the dura

blaszka pionowa kości podniebiennej

- perpendicular plate of the palatine bone

blaszka podstawna

- basal lamina basement membrane

blaszka powierzchowna

- investing layer (*powięzi szyi*)

blaszka powierzchowna powięzi szyjnej

- superficial lamina of the investing layer of cervical fascia in the neck

blaszka pozioma kości podniebiennej

- horizontal plate of the palatine bone

blaszka przedkręgową

- prevertebral fascia
- prevertebral layer

blaszka przednia więzadła wieńcowego wątroby

- anterior coronary ligament

blaszka przedtchawicza

- pretracheal layer
- pretracheal fascia

blaszka przyśrodkowa wyrostka skrzydłowego

- medial plate of the pterygoid process

blaszka siateczkowa

- reticular lamina (*dot. ślimaka ucha*)

blaszka sitowa

- cribriform plate *blaszka sitowa kości sitowej*
cribriform plate of the ethmoid bone
- lamina cribrosa (*twardówki oka*)

blaszka spiralna

- lamina of modiolus (*dot. budowy ucha środkowego*)
- spiral lamina

blaszka ścienna

- parietal layer (*osierdzia surowiczego*)

blaszka środkowa powięzi piersiowo-lędźwiowej

- middle layer of the thoracolumbar fascia

blaszka trzewna osierdzia surowiczego

- visceral layer of serous pericardium

blaszka trzewna powięzi miednicy

- visceral layer

blaszka tylna więzadła wieńcowego wątroby

- posterior coronary ligament

blaszka wewnętrzna oponowa

- inner meningeal layer

blaszka właściwa

- lamina propria

blaszka włóknista

- membranous lamina (*dot. trąbki słuchowej*)

blaszka wrzecionka

- patrz: blaszka spiralna

blaszki

- lamellas

blaszki amyloidowe

- senile plaques

blaszki kwitnące

- florid plaques (*dot. obrazu neuropatologicznego*)

blaszki łuku kręgu

- vertebral laminae

blaszki poziome kości podniebniennych

- horizontal plates of palatine bones

blaszki więzadła wieńcowego wątroby

- coronary ligaments

blaszki włókien kolagenowych

- lamellae of collagen fibrils (*istoty właściwej rogówki*)

blaszkowaty

- lamellar

bliznowacenie

- scarring *bliznowacenie wątroby* scarring of the liver

bliźnięta monozygotyczne

- identical twins

bliższy

- proximal *gałęzie bliższe tętnicy* the proximal branches of the caroid

bloczek

- trochlea (*kłykcia kości ramiennej*)

bloczek strzałkowy

- fibular trochlea (*kości piętowej*)

blok dwuwiązkowy

- bifascicular block (*dot. pęczka Hisa*)

blok jednowiązkowy

- hemiblock
- fascicular block (*dot. pęczka Hisa w sercu*)

blok lewej odnogi pęczka Hisa

- left bundle branch block

blok odnogi pęczka Hisa

- bundle branch block

blok pęcherzykowo-włośniczkowy

- alveolar–capillary block

blok podwęzłowy

- infranodal block (*dot. serca*)

blok połowiczny

- patrz: blok jednowiązkowy

blok połowiczny przedniej wiązki lewej odnogi pęczka Hissa

- left anterior hemiblock

blok prawej odnogi pęczka Hisa

- right bundle branch block

blok przedniej wiązki lewej odnogi pęczka Hissa

- left anterior hemiblock

blok przedsionkowo-komorowy

- AV block
- atrioventricular block

blok przedsionkowo-komorowy I stopnia

- first-degree heart block

blok przedsionkowo-komorowy III stopnia

- third-degree heart block

blok przejściowy

- transient block (*dot. serca*)

blok serca

- heart block *osoby z blokiem serca* individuals with heart block

blok serca I stopnia

- first-degree heart block

blok serca II stopnia

- second-degree heart block

blok trzywiązkowy

- trifascicular block (*dot. pęczka Hisa*)

blok węzła przedsionkowo-komorowego

- AV nodal block

blokować

- antagonize *działanie tego związku jest blokowane/hamowane przez związek X* the action of this compound is antagonized by X

blokowanie rytmu alfa

- alpha block

błądźnik

- labyrinth

błądźnik błoniasty

- membranous labyrinth

błądźnik kostny

- bony labyrinth
- osseous labyrinth

błękit Evansa

- Evans blue

błękit metylenowy

- methylene blue

błona bębenkowa

- tympanic membrane
- eardrum

błona biaława

- tunica albuginea

błona Brucha

- Bruch's membrane (*dot. naczyńcówki*)

błona ciała szklanego

- vitreous membrane
- hyaloid membrane
- vitreous cortex

błona czworokątna

- quadrangular membrane (*dot. nagłośni*)

błona Descemeta

- Descemet's membrane

błona dializacyjna

- dialysis membrane

błona doczesna

- decidua

błona dziewicza

- hymen

błona graniczna wewnętrzna

- internal limiting membrane (*dot. siatkówki oka*)

błona graniczna zewnętrzna

- external limiting membrane

błona jądrowa

- nuclear membrane

błona kamyczkowa

- otolithic membrane (*dot. budowy ucha*)

błona komórek mięśniowych

- muscle cell membrane

błona komórki nerwowej

- nerve cell membrane

błona komórki postsynaptycznej

- postsynaptic cell membrane

błona komórkowa

- cell membrane *rozkład jonów Cl- w poprzek błony komórkowej* the distribution of Cl- across the cell membrane; *transportować jony przez błonę* to transport ions across the membrane; *struktury wychodzące ponad powierzchnię błony komórkowej* extracellular structures
- membrane

błona komórkowa erytrocytu

- red cell membrane

błona komórkowa włókna mięśniowego

- muscle membrane

błona krocza

- perineal membrane

błona kurczliwa

- dartos fascia

błona łącznotkankowa

- connective tissue membrane

błona maziowa

- synovial membrane (*część torebki stawowej*)

błona międzykostna

- interosseous membrane

błona międzyżebrowa wewnętrzna

- internal intercostal membrane

błona międzyżebrowa zewnętrzna

- external intercostal membrane

błona mięśniowa

- musculature

błona mięśniowa gładka

- muscularis (*ściany przewodu pokarmowego*)

błona mięśniowa gładka naczyń

- vascular smooth muscle

błona mięśniowa macicy

- myometrium

błona moczowo-płciowa

- urogenital membrane

błona naczyniowa (środkowa warstwa gałki ocznej)

- uveal tract
- uveal coat
- uveal layer
- vascular tunic

- uvea

błona naczyń włosowatych

- capillary membrane

błona naczyń włosowatych kłębuszka

- glomerular membrane

błona nadopłucnowa

- suprapleural membrane

błona nakrywkowa

- tectorial membrane

błona odbytowa

- anal membrane

błona odbytowo-guziczna

- anococcygeal membrane

błona opłucnowo-otrzewnowa

- pleuroperitoneal membrane

błona pęcherzykowo-włośniczkowa

- alveolocapillary membrane

błona pierścienno-głosowa

- cricovocal membrane

błona pierścienno-tarczowa

- cricothyroid ligament
- cricothyroid membrane

błona plazmatyczna

- plasma membrane

błona płytki końcowej

- end-plate membrane

błona podstawna

- basilar membrane (*dot. ślimaka ucha*)
- basal membrane
- basal lamina
- basement membrane

błona podstawna komórki

- cell basal lamina

błona podstawna naczyń włosowatego

- capillary basal lamina

błona podstawna włósniczek

- capillary basement membrane

błona podstawno-boczna

- basolateral membrane

błona podśluzowa

- submucosa (*ściany przewodu pokarmowego*)

błona pokrywająca

- tectorial membrane (*przy podstawie czaszki*)

błona postsynaptyczna

- postsynaptic membrane

błona presynaptyczna

- presynaptic membrane

błona przedsionkowa

- vestibular membrane
- Reissner's membrane
- vestibular wall

błona Reissnera

- patrz: błona przedsionkowa

błona stekowa

- cloacal membrane

błona surowicza

- serous membrane
- serosa

błona szczytowa

- apical membrane

błona śluzowa

- mucous membrane *powierzchnia błony śluzowej the mucosal surface; naczynia biegnące pod błoną śluzową submucosal vessels; błona śluzowa jamy nosowej mucous membrane of nasal cavity*
- mucosa *błona śluzowa nosa nasal mucosa*
- endothelial lining
- epithelium

błona śluzowa jelita

- intestinal mucosa

błona śluzowa macicy

- uterine mucosa

błona śluzowa przełyku

- esophageal mucosa

błona śluzowa przewodu pokarmowego

- gastrointestinal mucosa

błona śluzowa warg

- mucous membrane of the lips

błona śluzowa wyrostka zębodołowego

- alveolar mucosa

błona śluzowa żołądka

- gastric mucosa

błona śluzowa żołądka i jelit

- gastrointestinal mucosa

błona śluzowo-mięśniowa

- muscularis mucosae

błona środkowa

- tunica media (*w ścianach naczyń krwionośnych*)
- media

błona tarczowo-gnykowa

- thyrohyoid membrane

błona wewnętrzna

- inner membrane (*mitochondriów*)

błona wewnętrzna

- tunica intima (*warstwa ścian naczyń krwionośnych*)
- intima

błona właściwa

- lamina propria (*dot. żołądka*)

błona włókna mięśniowego

- muscle fiber membrane

błona włóknista

- fibrous membrane

błona włóknista wątroby

- liver capsule
- Glisson's sheath

błona włóknisto-sprężysta krtani

- fibroelastic membrane of the larynx

błona zasłonowa

- obturator membrane

błona zbudowana z nabłonka surowiczego

- mesothelial membrane

błona zewnętrzna (warstwa ścian naczyń krwionośnych)

- tunica externa
- adventitia tunica
- adventitia

błona zewnętrzna

- outer membrane (*mitochondriów*)

błoniaste GN

- membranoproliferative glomerulonephritis
- membranoproliferative GN

błoniasty

- membranous *część błoniasta przegrody serca*
membranous part of the septum
- membrane-enclosed

błonnik

- dietary fiber
- bulk *dieta uboga w błonnik a diet lacking fiber/bulk*

błonowe białka transportowe

- membrane transport proteins

błonowy

- membrane *fosfolipidy błonowe* membrane
phospholipids

błonowy potencjał spoczynkowy

- resting membrane potential

błony biologiczne

- biologic membranes

błony mitochondrialne

- mitochondrial membranes

błony płodowe

- fetal membranes

BMI

- patrz: wskaźnik masy ciała

BMP

- patrz: białka morfogenetyczne kości

boczna część aorty brzusznej

- lateral aspect of the abdominal aorta

boczna część szyi

- lateral neck

boczna powierzchnia czaszki

- lateral aspect of the skull

boczna powierzchnia nosa

- lateral nasal area

boczna strona powierzchni grzbietowej ręki

- dorsal lateral surface of the hand

boczna ściana jamy nosowej

- lateral nasal wall

boczna ściana miednicy

- lateral pelvic wall

boczne fałdy głosowe

- lateral vocal folds

boczne przestrzenie międzykomórkowe

- lateral intercellular spaces

boczne skrzywienie kręgosłupa

- scoliosis

boczne ściany jamy miednicy

- lateral walls of the pelvis

boczenie

- laterally *przebiegać boczenie w stronę... to pass laterally to...; leżeć boczenie w stosunku do czegoś to be lateral to sth*

boczny

- lateral *część boczna podwzgórza the lateral hypothalamus*

boczny guzek oczodołowy

- lateral orbital tubercle

boczny kompleks więzadeł

- lateral ligament complex

bodziec

- stimulus (l. mn. stimuli) *skurczyć się w odpowiedzi na bodziec to contract in response to a stimulus*

bodziec adekwatny

- adequate stimulus

bodziec maksymalny

- maximal stimulus (*dot. aksonów*)

bodziec węchowy

- olfactory stimulus

bodźce czuciowe

- sensory stimuli

bodźce dotykowe

- tactile stimuli

bodźce emocjonalne

- emotionally charged stimuli

bodźce mechaniczne

- mechanical stimuli

bodźce nocyceptywne

- nociceptive stimuli

bodźce podprogowe

- subthreshold stimuli

bodźce ponadmaksymalne

- supramaximal stimuli (*dot. aksonów*)

bodźce psychiczne

- psychic stimuli

bodźce stresogenne

- stressful stimuli

bodźce stresowe

- stressful stimuli

bodźce wzrokowe

- visual input
- visual stimuli

bogato unaczyniony

- well vascularized

bogatotłuszczowy

- high-fat (*dieta*)

bogaty

- rich *dieta bogata w tłuszcze a fat-rich diet*

bogaty w komórki

- cellular *bogato komórkowa struktura/stuktura bogata w komórki a cellular structure*

bolesne miesiączki

- dysmenorrhea

bolesność

- tenderness

bolesny

- painful

botulizm niemowlęcy

- infantile botulism

ból

- pain

ból dolnej okolicy kręgosłupa

- low back pain

ból fizjologiczny

- physiologic pain

ból głęboki

- deep pain

ból kolkowy

- colicky pain

ból kostny

- bone pain

ból lędźwiowy

- lumbago

ból miednicy

- pelvic pain

ból miesięczkowy

- period pain

ból neuropatyczny

- neuropathic pain

ból o charakterze kolkowym

- colicky pain

ból odniesiony

- referred pain

ból okolicy lędźwiowej

- loin pain

ból okolicy lędźwiowej kręgosłupa

- lumbar back pain

ból ostry

- acute pain

ból powierzchowny

- superficial pain

ból przeniesiony

- referred pain

ból przerywany środkowej części brzucha

- colicky pain

ból rzutowany

- referred pain

ból sercowy

- cardiac pain

ból spoczynkowy

- rest pain

ból stawów międzykręgowych

- zygapophysial joint pain

ból szybko przewodzony

- fast pain

ból towarzyszący ząbkowaniu

- teething pain

ból trzewny

- visceral pain

ból trzustki

- pancreatic pain

ból w boku

- flank pain

ból w górnej części jamy brzusznej

- upper abdominal pain

ból w klatce piersiowej

- chest pain

ból w klatce piersiowej po prawej stronie

- right-sided chest pain

ból w lewym dole biodrowym

- left iliac fossa pain

ból w okolicy lędźwiowej

- infrascapular pain

ból w okolicy nadbrzusza

- epigastric pain

ból w okolicy środkowej grzbietu

- central posterior back pain

ból w plecach w okresie miesięczki

- backache of period pain

ból w podbrzuszu

- lower abdominal pain

ból z moczowodu

- ureteric pain

ból za mostkiem

- substernal distress
- substernal pain

ból zamostkowy

- patrz: ból za mostkiem

ból związany ze stanem zapalnym

- inflammatory pain

bóle brzucha

- abdominal pain

bóle mięśniowo-szkieletowe

- musculoskeletal pain

bóle stawów

- joint pains

bólem między łopatkami

- interscapular pain

bradykardia

- bradycardia *pacjenci z bradykardią*
bradycardiac patients

bradykardia odruchowa

- reflex bradycardia

bradykinezja

- bradykinesia

bradykinina

- bradykinin

brak

- absence *całkowity brak pochwy* complete
absence of vagina

brak apetytu

- poor appetite

brak krwawień menstruacyjnych

- amenorrhea
- lack of menstruation

brak krwawień miesięczkowych

- patrz: brak krwawień menstruacyjnych

brak miejsca na zęby stałe

- crowding (*przez zły układ zębów*
mlecznych/stałych)

brak miesiączki

- patrz: brak krwawień menstruacyjnych

brak naczyń

- avascularity

brak przezroczystości twardówki

- opacity of the sclera

brak refleksu

- absent reflex (*siatkówki oka*)

brak świadomości hipoglikemii

- hypoglycemia unawareness

braki

- deficit

braku aktywności elektrycznej mózgu

- electrocerebral inactivity

bramka jednokierunkowa

- one-way gate (*synaps*)

bramkowany

- gated *bramkowany ligandem* ligand-gated;
bramkowany napięciem voltage-gated (*białka*
transportowe)

brodawczak splotu naczyniówkowego

- choroid plexus papilloma

brodawka

- papilla (l.mn. *papillae*)

brodawka dwunastnicy

- duodenal papilla

brodawka łzowa

- lacrimal papilla

brodawka mniejsza

- minor papilla

brodawka mniejsza dwunastnicy

- minor duodenal papilla

brodawka nerkowa

- renal papilla

brodawka podjęzykowa

- sublingual papilla

brodawka przysieczna

- incisive papilla

brodawka sutkowa

- nipple

brodawka większa dwunastnicy

- major duodenal papilla

brodawki grzybowate

- fungiform papillae

brodawki liściaste

- foliate papillae

brodawki nitkowate

- filiform papillae

brodawki okolone

- vallate papillae

- circumvallate papillae

brodawki zębowe

- dental papillae

brodawkowy

- papillary

bronchofonia

- bronchophony

bródka

- chin

bruksizm

- bruxism

bruzda

- groove

- furrow

- sulcus (l.mn. *sulci*)

bruzda boczna mózgu

- sylvian fissure

- lateral sulcus

- lateral fissure

- lateral cerebral sulcus

bruzda dziąsłowa

- gingival sulcus

bruzda graniczna języka

- terminal sulcus of tongue

bruzda graniczna serca

- sulcus terminalis cordis

bruzda kości piętowej

- calcaneal sulcus

bruzda łzowa

- lacrimal groove

bruzda międzyguzkowa kości ramiennej

- intertubercular sulcus of the humerus

bruzda międzykomorowa

- interventricular sulcus *bruzda międzykomorowa tylna posterior interventricular groove*

bruzda międzypośladowka

- intergluteal cleft

- natal cleft

bruzda mięśnia dwugłowego

- bicipital groove

bruzda nerwu promieniowego

- radial groove

bruzda nosowo-łzowa

- nasolacrimal groove

bruzda nosowo-wargowa

- nasolabial furrow

bruzda obręczy

- cingulate sulcus (*dot. przyśrodkowej półkuli mózgu*)

bruzda podoczodołowa

- infraorbital groove *bruzda podoczodołowa w powierzchni oczodołowej kości szczękowej*

infraorbital groove in the orbital surface of maxilla

bruzda podwzgórzowa

- hypothalamic sulcus

bruzda pośladowko-udowa

- gluteal fold

bruzda pośrodkowa tylna

- posterior median sulcus (*dot. rdzenia kręgowego*)

bruzda przyokrężnicza

- paracolic gutter

bruzda skórna

- skin furrow

bruzda skrzyżowania wzrokowego

- chiasmatic sulcus

- optic groove

- prechiasmatic sulcus

bruzda środkowa

- central sulcus (*dot. gruczołu krokowego*)

bruzda twardówki

- scleral sulcus

bruzda tylna-boczna

- posterolateral sulcus

bruzda wieńcowa

- coronary sulcus
- AV groove
- coronary groove
- auriculoventricular groove
- atrioventricular groove

bruzda wzrokowa

- optic sulcus

bruzda zasłonowa

- obturator groove

bruzda zatoki esowatej

- groove for the sigmoid sinus

bruzda zatoki poprzecznej

- transverse groove (*dot. tylnego dołu czaszki*)

bruzda żebra

- costal groove

bruzda żuchwowo-gnykowa

- mylohyoid groove

bruzdy międzykomorowe

- interventricular sulci

bruzdy śródciemieniowe

- intraparietal sulci

bruzdy zewnętrzne

- external sulci

brzeg

- rim *brzeg kości* the rim of bone
- margin *brzegi złamania* the fracture margins;
brzeg błony krocza margin of the perineal membrane
- lip *boczny brzeg ścięgna* the lateral lip of the tendon; *brzeg boczny bruzdy międzyguzkowej kości ramiennej* lateral lip of intertubercular sulcus of humerus
- border *tylna-dolny brzeg dołu skroniowego* the posteroinferior border of the temporal fossa

brzeg boczny II żebra

- lateral margin of rib II

brzeg dolny łuku aorty

- inferior margin of the arch of aorta

brzeg dolny płuca

- lower lung margin

brzeg dolny serca

- inferior margin of the heart

brzeg dziąsła

- gingival margin

brzeg górny łopatki

- superior margin of the scapula

brzeg międzykostny

- interosseous border

brzeg obwodowy

- peripheral rim (*dot. przepony*)

brzeg oczodołu

- rim of the orbit
- orbital margin
- orbital rim

brzeg ostry serca

- acute margin of the heart

brzeg pęczka Druaulta

- marginal bundle of Druault

brzeg podoczodołowy szczęki

- infra-orbital margin of the maxilla

brzeg powieki

- lid margin

brzeg przyśrodkowy

- medial border *brzeg przyśrodkowy kwadrantu dolnego bocznego* medial margin of the lower lateral quadrant; *brzeg przyśrodkowy łopatki* medial scapular border

brzeg sieczny

- incisal edge (*zęba*)

brzeg tępy

- obtuse margin (*serca*)

brzeg tylny

- posterior border (*trzonu kości promieniowej*)

brzeg zewnętrzny grzebienia biodrowego

- outer margin of the iliac crest

brzeg źrenicy

- pupillary margin

brzeg źreniczny

- pupillary margin

brzegi dziąseł

- gum margins

brzegi przełyku

- margins of the esophagus

brzeżek szczoteczkowy

- brush border
- striated border

brzuch

- abdomen *zdjęcia jamy brzusznej/brzucha*
abdominal radiographs; leżeć na brzuchu to lay in
the prone position

brzusiec

- muscle belly
- belly

brzusiec czołowy

- frontal belly
- frontalis muscle

brzusiec potyliczny

- occipital belly

**brzusiec przedni mięśnia
dwubrzuscowego**

- anterior belly of digastric muscle

**brzusiec tylny mięśnia
dwubrzuscowego**

- posterior belly of digastric

brzusze jądro ślimakowe

- ventral cochlear nucleus
- VCN

brzusze tylne jądro wzgórza

- ventral posterior nucleus

brzusze wędzidełko języka

- ventral tongue

**brzuszo-boczna okolica rdzenia
przedłużonego**

- ventrolateral medulla

brzuszo-kroczy

- abdominoperineal

brzuszo-podstawny

- ventrobasal

brzuszo-przyśrodkowy

- ventromedial

brzuszy

- ventral

brzuszy pęczek noradrenergiczny

- ventral noradrenergic bundle

buczenie żyłne

- venous hum

budowa

- structure *budowa komórki* the structure of a cell
- conformation
- organization *budowa jamy ustnej* the
organization of the oral cavity
- configuration *budowa ciała* body configuration

budowa chemiczna

- chemistry *budowa chemiczna lipidów* the
chemistry of lipids

budowa histologiczna

- histology

budowa pirydynolinowa

- pyridinoline structure

bufor

- buffer *bufor krwi* blood buffer

buforowanie w warunkach izokapni

- isocapnic buffering

buforowany

- buffered

BUN

- patrz: azot mocznikowy we krwi

bursztynian

- succinate

bursztynylo-CoA

- succinyl-CoA

byczy garb

- buffalo hump

C

C PAH

- patrz: klirens kwasu paraaminohipurowego

cal

- calorie
- cal

całkowita atrofia mięśni

- overall atrophy

całkowita niewrażliwość na androgeny

- total androgen insensitivity

całkowita objętość krwi

- total blood volume

całkowita osmolalność osocza

- total plasma osmolality

całkowita pojemność płuc

- total lung capacity

całkowita woda organizmu

- total body water
- TBW

całkowita zawartość białka w komórce

- total protein in the cell

całkowite porażenie mięśni

- global paralysis of the muscles

całkowite przełożenie trzewi

- situs inversus
- situs inversus totalis

całkowite przełożenie wielkich pni

- transposition of the great arteries

całkowite przemieszczenie trzewi ze strony lewej na prawą

- complete situs inversus

całkowite przerwanie włókien mięśnia

- complete muscle tear

całkowity

- overall (*homeostaza*)
- complete *całkowita agenezja nerki* complete renal agenesis
- total *stężenie bilirubiny całkowitej i związanej* total and conjugated bilirubin

całkowity blok serca

- third-degree heart block

całkowity czas krążenia krwi

- circulation time

całkowity obwodowy opór naczyniowy

- total peripheral resistance
- TPR

całkowity opór obwodowy

- total peripheral resistance
- TPR

całkowity skurcz elektromechaniczny

- total electromechanical systole
- QS2

cały

- intact

cAMP

- patrz: cykliczny adenozymonofosforan

capillary hemangiomas

- capillary hemangiomas

carunculae myrtiformes

- carunculae myrtiformes

cechy dysmorficzne

- dysmorphic features

cechy kobiece płciowe

- female characteristics

cechy morfologiczne

- morphologic characteristics

cechy sierpowatości

- sickle cell traits

cement kostny

- bone cement

centralny

- central *centralne ciśnienie żyłne* central venous pressure
- generalized *sinica centralna* generalized cyanosis

centralna kontrola oddychania

- central respiratory control

centralny generator wzorca

- central pattern generator

centralny napęd oddechowy

- central respiratory drive

centriole

- centrioles

centrosomy

- centrosomes

centrum organizacji mikrotubul

- microtubule-organizing center

- MTOC

ceruloplazmina

- ceruloplasmin

cewa nerwowa

- neural tube

cewa pokarmowa

- gut tube

cewka

- tubule

cewka moczowa

- urethra *fałda cewki moczowej* urethral fold;
podanie leku przez cewkę moczową transurethral
drug administration

cewki nasienne

- seminiferous tubules

- sperm ducts

cewki zbiorcze

- collecting ducts

cewkowo-pęcherzykowy

- tubulovesicular

cewnik

- catheter

cewnik do chemioterapii

- chemotherapy catheter

cewnik dożylny

- intravenous cannula

cewnik dwukanałowy

- double-lumen catheter

cewnik odprowadzający mocz

- drainage catheter

cewnik tętniczy

- arterial catheter

cewnik wielokanałowy

- multiple-lumen catheter

cewnikowanie

- catheterization

CFTR

- patrz: przezbłonowy regulator przewodności
zwyrodnienia pęcherzowego

cGMP

- patrz: cykliczny GMP

CGRP

- patrz: peptyd pochodny genu
kalcytoninowego

CH₂O

- patrz: klirens wolnej wody

chaperony

- chaperones

chariokapilary

- choriocapillaris

chemiczna kontrola oddychania

- chemical control of respiration

chemioterapeutyki

- chemotherapeutic agents

chemokiny

- chemokines

chemorecepcja

- chemoreception

chemoreceptor

- chemoreceptor

chemoreceptory aortalne

- aortic body chemoreceptors

chemoreceptory kłębków szyjnych

- carotid chemoreceptors

chemoreceptory w kłębkach aortalnych

- aortic chemoreceptors

chemoreceptywna strefa wyzwalająca

- chemoreceptor trigger zone

- CTZ

chemotaksja

- chemotaxis

chemotaksja neutrofili

- neutrophil chemotaxis

chemotaksja plemnika

- chemoattraction of the sperm

chemotaktyczny

- chemotactic

chemowrażliwy

- chemosensitive

chirurg ortopeda

- orthopedic surgeon

chlorek sodowy

- sodium chloride

chlorowodorek

- hydrochloride

chłoniak

- lymphoma

chłonka

- lymph *chłonka przewodu piersiowego* thoracic duct lymph

chłonny

- lymphatic *układ chłonny* the lymphatic system
- lymph *pęcherzyki chłonne* lymph follicles

cholecystektomia

- cholecystectomy

cholecystitis

- cholecystitis

cholecystokinina

- cholecystokinin

cholecystokinino-pankreozymina

- cholecystokinin-pancreozymin

cholekalcyferol

- cholecalciferol
- vitamin D3

cholestaza kanalikowa

- canalicular cholestasis

cholestaza wewnątrzwątrobową

- intrahepatic cholestasis

cholesterol

- cholesterol

cholestyramina

- cholestyramine

cholina

- choline *cholina, będąca prekursorem*
acetylocholiny acetylcholine precursor choline

cholinergiczne włókna nerwu błędnego

- cholinergic vagal cardiac fibers

cholinergiczny

- cholinergic *być pod kontrolą*
cholinergiczną/układu cholinergicznego to be under cholinergic control

cholinesteraza

- cholinesterase

cholinesteraza nieswoista

- pseudocholinesterase
- nonspecific cholinesterase

chorioamnionitis

- chorioamnionitis

choroba

- disease
- condition *choroba genetyczna* a genetic disorder/condition
- disorder

choroba autoimmunologiczna

- autoimmune disease

choroba autosomalnie dominująca

- autosomal dominant disorder

choroba biegunkowa

- diarrheal disease

choroba degeneracyjna

- degenerative disorder

choroba dekompresyjna

- decompression sickness

choroba dziedziczona jako cecha recesywna

- congenital recessive condition

choroba dziedziczona w sposób autosomalny dominujący

- autosomal dominant disorder

choroba Heinego-Medina

- poliomyelitis

choroba hemolityczna

- hemolytic disease

choroba krwotoczna

- bleeding disorder

choroba McArdle'a

- myophosphorylase deficiency glycogenosis

choroba moyamoya

- moyamoya disease

choroba naczyniowa

- vascular disease

choroba naczyń mózgowych

- cerebrovascular disorder

choroba naczyń obwodowych

- peripheral vascular disease

choroba naczyń płucnych

- pulmonary vascular disease

choroba neurodegeneracyjna

- neurodegenerative disease

choroba niedokrwienna serca

- coronary artery disease
- ischemic heart disease

choroba ogólnoustrojowa

- systemic illness
- systemic disease

choroba okołooponowa

- parameningeal disease

choroba płuc

- pulmonary disease

choroba prionowa

- prion diseases

choroba próchnicowa

- decay
- dental caries
- tooth decay

choroba przyzębia

- periodontal disease

choroba refluksowa

- reflux disease

choroba serca

- cardiac disease

choroba tętnic obwodowych

- peripheral arterial disease

choroba trzewna

- celiac sprue

choroba układowa

- systemic illness
- systemic disease

choroba układu oddechowego

- respiratory illness

choroba wieńcowa

- coronary artery disease
- ischemic heart disease

choroba zakaźna

- infectious disease

choroba zakrzepowo-zatorowa tętnic

- embolic disease

choroba zapalna

- inflammatory disease *choroba zapalna nerki*
renal inflammatory disease

choroba zarostowa naczyń krwionośnych

- occlusive vascular disease

choroba zastawki mitralnej

- mitral valve disease
- mitral disease

chorobowość

- morbidity

choroby gruczołów dokrewnych

- endocrine diseases

choroby kolagenowe naczyń

- collagen-vascular diseases

choroby naczyniowe

- vascular disorders

choroby stawów

- joint diseases

chory psychicznie

- psychiatric *pacjenci chorzy psychicznie*
psychiatric patients

chrom

- chromium

chromanie przestankowe

- intermittent claudication

chromatoliza

- chromatolysis

chromatyna

- chromatin

chromatyna płciowa

- Barr body
- sex chromatin

chromatyno-pozytywny

- chromatin positive

chromogranina

- chromogranin

chromosom

- chromosome *choroba przenoszona na*
chromosomie X/choroba, której dziedziczenie jest
sprzężone z chromosomem X X-linked disorder

chromosom Y

- Y chromosome

chromosomy płciowe

- sex chromosomes

chromosomy somatyczne

- somatic chromosomes

chroniczne zapalenie stawów

- chronic joint osteoarthritis

chropowatość

- roughening

chrypka

- hoarseness

chrząstka

- cartilage *II prawa chrząstka żebrowa second*
right costal cartilage; powstawanie chrząstek
chondrogenesis; najniższa chrząstka tchawicy
lowest tracheal ring

chrząstka boczna nosa

- lateral nasal cartilage

chrząstka nalewkowata

- arytenoid cartilage

chrząstka nosowa

- nasal cartilage

chrząstka pierścieniowata

- cricoid cartilage

chrząstka przynasadowa

- epiphysial plate (*przy przełyku*)

chrząstka różkowata

- corniculate cartilage

chrząstka skrzydłowa nosa

- alar cartilage of the nose

chrząstka sprężysta

- elastic cartilage

chrząstka stawowa

- articular cartilage

chrząstka szklista

- hyaline cartilage

chrząstka śródstawowa

- interarticular cartilage

chrząstka tarczowata krtani

- thyroid cartilage of the larynx

chrząstka tchawicza

- tracheal cartilage

chrząstka włóknista

- fibrocartilage

chrząstka ziarnowata

- triticeal cartilage

chrząstka żebrowa

- costal cartilage *chrząstka żebrowa żebra II*
costal cartilage of rib II

chrząstki

- cartilage *ta część ciała zbudowana jest z*
chrząstek this part of the body consists of cartilage

chrząstkozrosty

- cartilaginous joints

- symphyses

chrząstkozrosty właściwe

- synchondroses

chrzęstne końce żeber

- cartilaginous ends of ribs

chrzęstny

- cartilaginous

chwiejność emocjonalna

- emotional lability

chwilowy

- fleeting (*ból*)

chwilowy wektor elektryczny serca

- instantaneous cardiac vector

chwilowy wektor serca

- instantaneous cardiac vector

chybienie punktu wskazywanego

- past-pointing

- dysmetria

chylomikrony

- lipid droplets

- chylomicrons

chymotrypsyna

- chymotrypsin

ciała jamiste

- corpora cavernosa

- erectile corpora

ciała ketonowe

- ketone bodies

ciała komórek nerwowych

- cell bodies

- nerve cell bodies

- neuronal cell bodies

ciała neuronów czuciowych

- sensory nerve cell bodies

ciała neuronów zazwojowych

- postganglionic neuronal cell bodies

**ciała neuronów zazwojowych
współczulnych**

- postganglionic sympathetic neuronal cell
bodies

ciała suteczkowate

- mamillary bodies

- mammillary bodies

ciała tłuszczowe

- fat pads (*wewnątrz torebki stawowej*)

ciałka blaszkowate

- lamellar bodies

ciałka gęste

- dense bodies (*mięśni gładkich*)

ciałka Herringa

- Herring bodies

- neurosecretory bodies

ciałka Lewy'ego

- Lewy bodies

ciałka neuroepitelialne

- neuroepithelial bodies

ciałko Barra

- Barr body

- sex chromatin

ciałko białawe

- corpus albicans

ciałko kierunkowe

- polar body (*dot. mejozy*)

ciałko krwotoczne

- corpus hemorrhagicum

ciałko Paciniego

- pacinian corpuscle

ciałko podstawowe

- basal granule (*dot. rzęsek komórek*)

ciałko złożone

- composite body (*dot. płuc*)

ciałko żółte

- corpus luteum

ciałko żółte ciążowe

- corpus luteum of pregnancy

ciało gąbczaste

- corpus spongiosum

ciało jamiste

- corpus cavernosum

ciało ketonowe

- ketone body

ciało kolankowate boczne

- lateral geniculate body

ciało kolankowate przyśrodkowe

- medial geniculate body

ciało Luysa

- subthalamic nucleus

ciało migdałowe

- amygdala

- amygdaloid nucleus *uszkodzenie ciała migdałowatego amygdaloid lesions*

ciało modzelowe

- corpus callosum *włókna ciała modzelowatego callosal fibers*

ciało neuronu

- cell body

- soma

- neuronal cell body

ciało powrózkowe

- inferior peduncle

- restiform body

- inferior cerebellar peduncle

ciało rzęskowe

- ciliary body

ciało suteczkowe

- mamillary body

ciało szkliste

- vitreous humor

- vitreous

ciało tłuszczowe okołonerkowe

- paranephric fat

- pararenal fat

- paranephric body

ciało tłuszczowe podrzepkowe

- infrapatellar fat pad

ciasnota podbarkowa

- impingement

ciągłość skóry

- skin continuity

ciągły muzyczny szmer

- continuous musical hum (*nad sercem*)

ciąża

- pregnancy *w czasie ciąży during pregnancy;*

kobiety niebędące w ciąży nonpregnant women

- gestation *wcześnie urodzeni z dojrzałością powyżej 30. tygodnia ciąży premature infants more than 30 weeks' gestation*

ciąża ektopowa

- ectopic pregnancy

ciąża mnoga

- multiple gestation

ciąża pojedyncza

- singleton birth

ciąża pozamaciczna

- ectopic pregnancy

cięższe mnogie

- multiple births

ciecz wodnista (oka)

- aqueous

- humor aqueous

ciemniaczko

- fontanelle

- fontanel

- soft spot

ciemnienie przednie

- anterior fontanelle

ciemieniowo-potyliczny

- parieto-occipital

ciemieniowy

- parietal

ciemień trzecie

- third fontanelle

ciemień tylne

- posterior fontanelle

ciemno zabarwiony mocz

- dark urine

cienkościenny

- thin-walled

cień grasicy

- thymic shadow

cieńka skóra

- thin skin

ciepło aktywacji

- activation heat (*dot. skurczów mięśni*)

ciepło początkowe

- initial heat (*wytworzone podczas skurczy mięśni*)

ciepło regeneracyjne

- recovery heat (*dot. skurczy mięśni*)

ciepło relaksacji

- relaxation heat (*dot. skurczy mięśni*)

ciepło skrócenia

- shortening heat (*dot. skurczy mięśni*)

ciepło spoczynkowe

- resting heat

ciepłostabilny

- heat-stable

cieśń

- isthmus

cieśń gardzieli

- oropharyngeal isthmus

cieśń macicy

- isthmus uteri
- uterine isthmus

cieśń węzła

- node of Ranvier
- myelin sheath gap

ciężarna macicy

- gravid uterus

ciężka woda

- deuterium oxide
- heavy water

ciężki

- severe (*postać choroby*)

ciężki łańcuch miozyny

- myosin heavy chain
- MHC

ciśnienie atmosferyczne

- barometric pressure
- PB

ciśnienie CSF w odcinku lędźwiowym kanału kręgowego

- lumbar CSF pressure

ciśnienie filtracyjne

- filtration pressure

ciśnienie hydrostatyczne

- hydrostatic pressure

ciśnienie krwi w układzie żyły wrotnej

- portal venous pressure
- portal pressure

ciśnienie onkotyczne

- oncotic pressure

ciśnienie onkotyczne osocza

- plasma oncotic pressure

ciśnienie osmotyczne

- osmotic pressure

ciśnienie parcjale

- partial pressure

ciśnienie parcjale CO₂ we krwi tętniczej

- arterial partial pressure of CO₂
- PaCO₂
- partial pressure of arterial carbon dioxide

ciśnienie parcjale tlenu

- PO₂
- partial oxygen pressure

ciśnienie parcjale tlenu we krwi tętniczej

- partial pressure of arterial oxygen
- PaO₂

ciśnienie perfuzji mózgu

- cerebral perfusion pressure

ciśnienie perfuzji wieńcowe

- coronary perfusion pressure

ciśnienie perfuzyjne

- perfusion pressure

ciśnienie pęcherzykowe

- alveolar pressure

ciśnienie powietrza w płucach

- intrapulmonary pressure

ciśnienie późnorozkurczowe komór serca

- ventricular end-diastolic pressure

ciśnienie rozciągające

- distending pressure

ciśnienie rozkurczowe

- diastolic pressure

ciśnienie rozkurczowe krwi

- diastolic blood pressure

ciśnienie rozkurczowe w aorcie

- aortic diastolic pressure

ciśnienie rozkurczowe wewnątrz komory serca

- diastolic intraventricular pressure

ciśnienie skurczowe

- systolic pressure

ciśnienie skurczowe krwi

- systolic blood pressure

ciśnienie skurczowe wewnątrz komory serca

- systolic intraventricular pressure

ciśnienie śródgałkowe

- intraocular pressure
- IOP

ciśnienie śródplucne

- intrapulmonary pressure

ciśnienie śródżołądkowe

- intragastric pressure

ciśnienie tętna

- pulse pressure

ciśnienie tętna w zatoce szyjnej

- carotid pulse pressure

ciśnienie tętnicze

- arterial pressure
- blood pressure

ciśnienie tętnicze krwi

- arterial blood pressure

ciśnienie tętnicze krwi w krążeniu dużym

- systemic blood pressure

ciśnienie transmuralne

- transmural pressure

ciśnienie w aorcie

- aortic pressure

ciśnienie w drogach żółciowych

- intrabiliary pressure

ciśnienie w jamach serca

- intracardiac pressures

ciśnienie w jamie brzusznej

- intra-abdominal pressure

ciśnienie w jamie opłucnej

- intrapleural pressure

ciśnienie w kłębuszkowych naczyniach włosowatych

- glomerular capillary pressure

ciśnienie w lewym przedsionku

- left atrial pressure

ciśnienie w mankiecie

- cuff pressure

ciśnienie w moczowodzie

- ureteral pressure

ciśnienie w naczyniach włosowatych

- capillary pressure *ciśnienie w naczyniach włosowatych płuc* pulmonary capillary pressure

ciśnienie w obrębie przedsionków

- atrial pressure

ciśnienie w przedsionkach serca

- atrial pressure

ciśnienie w świetle przełyku

- intraluminal esophageal pressure

ciśnienie w tętnicy płucnej

- pulmonary arterial pressure
- pulmonary artery pressure

ciśnienie w tętnicy szyjnej

- carotid pressure

ciśnienie w tętniczkach nerkowych

- renal arteriolar pressure

ciśnienie w żyłę wrotnej

- portal venous pressure
- portal pressure

ciśnienie w żyłach

- venous pressure

ciśnienie w żyłach płucnych

- pulmonary venous pressure

ciśnienie w żyłach wątrobowych

- hepatic venous pressure

ciśnienie w żyłkach

- venular pressure

ciśnienie wewnątrz klatki piersiowej

- intrathoracic pressure

ciśnienie wewnątrz komór

- intraventricular pressure

ciśnienie wewnątrz komór serca

- ventricular pressure

ciśnienie wewnątrz mózgu

- intracerebral pressure

ciśnienie wewnątrz naczyń włosowatych

- intracapillary pressure

ciśnienie wewnątrz światła naczynia

- intraluminal pressure

ciśnienie wewnątrzbrzuszne

- intra-abdominal pressure

ciśnienie wewnątrzczaszkowe

- intracranial pressure

ciśnienie wewnątrzkomorowe

- intraventricular pressure

ciśnienie wewnątrzmózgowe

- intracerebral pressure

ciśnienie wewnątrzopłucnowe

- intrapleural pressure

ciśnienie wewnątrzosierdziowe

- intrapericardial pressure

ciśnienie wewnątrzpęcherzowe

- intravesical pressure

ciśnienie wywierane przez tkanki

- tissue pressure

ciśnienie zaklinowania w kapilarach płucnych

- pulmonary artery wedge pressure
- pulmonary capillary wedge pressure
- pulmonary artery occlusion pressure

ciśnienie żyłne

- venous pressure

ciśnienie żyłne w krążeniu dużym

- systemic venous pressure

CMR 1

- patrz: wrażliwy na zimno oraz mentol receptor typu 1

CMV

- patrz: cytomegalowirus

CNP

- patrz: peptyd natriuretyczny typu C

CNTF

- patrz: rzęskowy czynnik neurotroficzny

cofać się

- regress (*zmiany, objawy*)
- regurgitate (*treść żołądka*)

cofanie

- retraction (*jako rodzaj ruchu ślizgowego łopatk*)

cofanie się

- recession *cofanie się linii włosów* recession of the hairline
- reflux (*treści żołądka do przełyku*)
- regurgitation (*treść żołądka*)

cofanie się kwaśnej treści żołądka do przełyku

- acid reflux

cogodzinny

- circhoral

COHb

- patrz: karboksyhemoglobina

COMT

- patrz: katecholo-O-metylotransferaza

Cosm

- patrz: klirens osmotyczny

CPR

- patrz: resuscytacja krążeniowo-oddechowa

CREB

- patrz: białko wiążące element odpowiadający na cAMP

CRH

- patrz: hormon uwalniający hormon adrenokortykotropowy

CrP

- patrz: fosfokreatyna

cukry obojętne

- amino sugars

cukry proste

- monosaccharides

cukrzyca

- diabetes *pacjenci chorzy na cukrzycę* diabetic patients; *osoby niechorujące na cukrzycę* nondiabetics; *pacjenci w stanie przedcukrzycowym* prediabetic patients

cukrzyca ciążowa

- gestational diabetes

cukrzyca insulinozależna

- type 1 diabetes
- insulin-dependent diabetes
- mellitus IDDM

cukrzyca młodzieńcza

- juvenile diabetes

cukrzyca przysadkowa

- hypophysial diabetes

cukrzyca tarczycowa

- thyroid diabetes

cukrzyca typu 1

- patrz: cukrzyca insulinozależna

cukrzycotwórczy

- diabetogenic

CVLM

- patrz: dolna brzuszno-boczna część rdzenia przedłużonego

cyjanokobalamina

- cyanocobalamin

cykl

- cycle *cykl kwasu cytrynowego* citric acid cycle

cykl bezowulacyjny

- anovulatory cycle

cykl jajnikowy

- ovarian cycle

cykl komórkowy

- cell cycle

cykl kwasów trikarboksylowych

- tricarboxylic acid cycle

cykl maciczny

- uterine cycle

cykl menstruacyjny

- menstrual cycle *w połowie cyklu* at midcycle; *faza cyklu miesięczkowego* a stage of menstrual cycle; *w trakcie całego cyklu miesięczkowego* throughout the menstrual cycle
- sexual cycle

cykl miesięczkowy

- patrz: cykl menstruacyjny

cykl mocznikowy

- urea cycle

cykl nadnerczowy

- adrenal cycle

cykl oddechowy

- respiratory cycle

cykl płciowy

- patrz: cykl menstruacyjny

cykl pracy serca

- cardiac cycle

cykl rozrodczy

- patrz: cykl menstruacyjny

cykl sercowy

- cardiac cycle

cykl snu i czuwania

- sleep-wake cycle

cykl światła i ciemności

- light-dark cycle

cyklaza adenylanowa

- adenylyl cyclase

cyklaza guanylanowa

- guanylyl cyclase

cykliczna aktywność jajników

- cyclical ovarian activity

cykliczne przemiany błony śluzowej macicy

- endometrial cycle

cykliczny

- cyclic

cykliczny adenozyonofosforan

- cyclic adenosine monophosphate
- cAMP

cykliczny GMP

- cyclic guanosine monophosphate
- cyclic GMP
- cGMP

cykliczny guanozyonofosforan

- patrz: cykliczny GMP

cykliczny nukleotyd

- cyclic nucleotide

cykliny

- cyclins

cyklooksygenaza

- cyclooxygenase

cyklopentanoperhydrofenantrenowy

- cyclopentanoperhydrophenanthrene

cyklosporyna

- cyclosporine

cysteina

- cysteine

cysterna

- cistern (*aparatu Golgiego*)

cystometria

- cystometry

cystometrogram

- cystometrogram

cysty retencyjne

- retention cysts

cystynowy

- cysteine

cystynoz

- cystinosis

cytochrom c

- cytochrome c

cytochromowy

- cytochrome *enzymy cytochromowe cytochrome enzymes*

cytogenetyczny

- cytogenetic

cytokiny

- cytokines

cytologia

- cytology

cytologiczny

- cytologic

cytomegalowirus

- CMV
- cytomegalovirus

cytopatologiczny

- cytopathologic

cytopempsja

- cytopempsis

cytopenia

- cytopenia

cytoplazma

- cytoplasm *kondensacja cytoplazmy cytoplasmic condensation*

cytoplazmatyczny

- cytoplasmic

cytoszkielet

- cytoskeleton

cytotoksyczny

- cytotoxic

cytotrofoblast

- cytotrophoblast

cytozyna

- cytosine

cytrulina

- citrulline

cytrynian

- citrate

czarno-prążkowiowy

- nigrostriatal *czarno-prążkowiowe neurony dopaminergiczne* dopaminergic nigrostriatal neurons

czas krążenia

- circulation time

czas krążenia krwi między płucami a mózgiem

- lung-to-brain circulation time

czas przewodzenia

- conduction time (*impulsów*)

czas reakcji

- reaction time (*między bodźcem a odpowiedzią*)

czas trwania

- duration *czas trwania odcinka QT* QT duration (*dot. EKG serca*)

czas trwania iglicy potencjału

- spike duration (*dot. włókien nerwowych*)

czas trwania wyrzutu krwi z lewej komory serca

- left ventricular ejection time
- LVET

czas wystąpienia szmeru w sercu

- timing of a murmur

czasowo-przestrzenny

- spatiotemporal

czasowy

- temporal *torowanie czasowe* temporal facilitation (*dot. receptorów czucia*)

czaszka

- skull
- cranium

czaszkogardlak

- craniopharyngioma

czaszkowo-szyjny

- craniocervical

cząsteczka

- molecule
- moiety *cząsteczka hemu sprzężona z...* a heme moiety conjugated to ...

cząsteczka białka

- protein molecule

cząsteczka DNA

- DNA molecule

cząsteczka fosfolipidu

- phospholipid molecule

cząsteczka macierzysta

- parent molecule

cząsteczka miozyny

- myosin molecule

cząsteczka rozpoznająca sygnał

- signal recognition particle
- SRP

cząsteczki adhezyjne

- cell adhesion molecules
- CAMs
- adhesion molecules

cząsteczki motoryczne

- molecular motors

cząsteczki mRNA

- mRNA molecules

cząsteczki prekursorowe

- precursor molecules

cząsteczki rozpuszczalnika

- solvent molecules

cząsteczki substancji rozpuszczonej

- solute molecules

cząsteczki transportujące

- carrier molecules

cząsteczki tRNA

- tRNA molecules

cząsteczki wody

- water molecules

cząsteczki wskaźnikowe

- molecular markers

cząsteczki zależne od jonów Ca²⁺

- Ca²⁺-dependent molecules

cząsteczki zapachowe

- odoriferous molecules

cząsteczkowe żelazo

- elemental iron

cząstka

- particle

czepiec ścięgniasty

- scalp
- epicranial aponeurosis
- galea aponeurotica
- aponeurosis epicranialis

czerwień fenolowa

- phenol red

czerwony refleks siatkówkowy

- retinal red reflex
- red reflex

częste oddawanie moczu

- urinary frequency

częstoskurcz

- tachycardia

częstoskurcz nadkomorowy

- supraventricular tachycardia

częstoskurcz węzłowy

- nodal tachycardia

częstość

- rate

częstość akcji serca

- heart rate *przyspieszenie akcji serca increased heart rate*

częstość oddechów

- respiratory rate *u pacjenta stwierdzono zwiększoną częstość oddechów the patient was tachypneic*

częstość rytmu przedsionków

- atrial rate

częstość skurczów komór

- ventricular rate

częstość skurczów serca

- heart rate
- cardiac rate

częstość tętna

- pulse rate

częstość wyładowań

- firing rate

częstość występowania

- incidence *częstość występowania zawałów mięśnia sercowego the incidence of myocardial infarction*

częstotliwości wyładowań

- discharge rate (*aksonów*)

częstotliwość

- pitch (*tonu serca*) *szmer o wysokiej częstotliwości high-pitched murmur*
- rate *oddychać z prawidłową częstotliwością to breathe at a normal rate*
- frequency

częstotliwość pobudzeń

- stimulation frequency

częstotliwość, w której zachodzi skurcz tężcowy mięśni

- tetanizing frequency

częściowa delecja chromosomu X

- partial deletion of an X chromosome

częściowa kardotomia

- partial cordotomy

częściowo nawrócony

- midpronated

częściowy blok serca

- incomplete heart block

częściowy niedorozwój

- incomplete development (*organu*)

część

- compartment *część przyśrodkowa stawu kolanowego the medial compartment of the knee*

- portion *egzokrynną część trzustki* joint the exocrine portion of the pancreas; *część regulatorowa genu* the regulatory portion of a gene
- aspect *przednia część kości udowej* the anterior aspect of the femur
- division *a division of the autonomic nervous system* *część autonomicznego układu nerwowego*
- part *część autonomiczna układu nerwowego* the visceral part of the nervous system

część autonomiczna obwodowego układu nerwowego

- autonomic division of the peripheral nervous system

część bębenkowa kości skroniowej

- tympanic part of the temporal bone

część błoniasta cewki moczowej

- membranous part of the urethra

część boczna

- lateral *część boczna podwzgórza* the lateral hypothalamus

część brzuszna

- ventral *część brzuszna podwzgórza* the ventral hypothalamus

część brzuszna przełyku

- abdominal esophagus

część dolna dwunastnicy

- inferior part of the duodenum
- third part of the duodenum

część dolna zakrętu zaśrodkowego

- foot of the postcentral gyrus

część dystalna

- distal *część dystalna/odcinek dystalny jelita* the distal ileum

część fosforanowa

- phosphate portion (dot. budowy fosfolipidu)

część gąbczasta cewki moczowej

- spongy urethra
- cavernous portion of urethra
- penile urethra

część górna czaszki

- calvaria
- skullcap
- calva
- skull vault

część górna dwunastnicy

- duodenal cap
- superior part of the duodenum
- first part of the duodenum

część górna namiotu mózdzku

- superior part of tentorium cerebelli

część grzbietowo-boczna

- dorsolateral

część guzowa

- pars tuberalis (dot. przysadki)

część krtaniowa gardła

- laryngopharynx

część krzyżowa przepony

- crural portion

część łuskowa

- squamous part (*kości skroniowej*)

część miedniczna moczowodu

- pelvic part of the ureter

część międzystawowa

- pars interarticularis (dot. stawów międzykręgowych)

część naczyńiówkowa beleczkowania

- uveal meshwork (dot. oka)

część nadpochwowa

- supravaginal portion

część nerwowa przysadki mózgowej

- neurohypophysis

część neurosensoryczna siatkówki

- neuroretina
- sensory retina
- neural retina

część nosowa gardła

- nasopharynx

część oczodołowa powieki

- orbital section of the lid

część oczodołowa

- orbital portion (*mięśnia okrężnego oka*)

część oczodołowa kości czołowej

- orbital part of the frontal bone
- orbital plate of frontal bone

część odźwiernikowa

- pyloric part (żołądka)

część ogonowa

- tail

część okołokomorowa wzgórza

- periventricular thalamus

część płaska ciała rzęskowego

- pars plana

część pochwowa

- infravaginal portion (*w przeciwieństwie do 'supravaginal portion'*)

część podstawna

- base (*czaszki, kresomózgowia*)
- basilar part (*kości*)

część podstawna kości potylicznej

- basilar part of the occipital bone

część pofałdowana ciała rzęskowego

- pars plicata

część pozioma dwunastnicy

- inferior part of the duodenum
- third part of the duodenum

część prawa okrężnicy poprzecznej

- right transverse colon

część przednia

- anterior *część przednia podwzgórza* the anterior hypothalamus

część przednia sklepienia czaszki

- anterior part of scalp

część przedprzegrodowa

- preseptal portion (*znajdująca się przez przegrodę oczodołową*)

część przedsionkowa

- vestibular division (*nerwu czaszkowego*)

część przyśrodkowa

- medial *część przyśrodkowa ciała migdałowatego* medial amygdala

część przywodząca przywodziciela wielkiego

- adductor part of the adductor magnus

część rogówkowo-twardówkowa beleczkowania

- corneoscleral meshwork

część siatkowata

- pars reticulata (*istoty czarnej*)

część skalista kości skroniowej

- petrous temporal bone

część skalisto-sutkowa

- petromastoid part (*kości skroniowej*)

część somatyczna

- somatic part (*układu nerwowego*)

część sterczowa cewki moczowej

- prostatic part of the urethra

część sutkowa

- mastoid part

część szyjna pnia współczulnego

- cervical portion of the sympathetic trunk

część szyjna przełyku

- cervical esophagus

część szyjna rdzenia kręgowego

- cervical portion of the spinal cord cervical spinal cord

część ścięgnista

- hamstring part

część ślepa siatkówki

- nonvisual retina

część środkowa powierzchni dłoniowej ręki

- central palm

część śródpiersiowa opłucnej ściennej

- mediastinal part of the parietal pleura

część tarczowa powieki

- tarsal section of the lid

część tylna

- posterior division

część ustna gardła

- oropharynx *oczyścić jamę ustną i gardło* to clear the oropharynx

część właściwą przywodziciela wielkiego

- adductor part of the adductor magnus

część wstępująca dwunastnicy

- ascending part of the duodenum
- fourth part of the duodenum

część wzrokowa siatkówki

- optic part of the retina

część zbita

- pars compacta (*istoty czarnej*)

część zębodołowa żuchwy

- alveolar part of mandible

część zstępująca dwunastnicy

- descending part of the duodenum
- second part of the duodenum

część żebrowa

- costal portion (*przepony*)

czoło

- forehead

czołowo-ciemieniowy

- frontoparietal

czołowo-oczodołowe zakręty płata czołowego

- orbitofrontal gyri of the frontal lobe

czołowo-oczodołowy

- orbitofrontal

czołowy

- frontal (*kość*)

czopek

- uvula (*mózdzku*)

czopki

- cones (*w siatkówce oka*)
- cone photoreceptors (*rodzaj fotoreceptorów*)

czopować

- occlude *skrzepy mogą czopować/zamykać światło naczynia* clots may occlude the vessel

czub

- culmen (*mózdzku*)

czucie bólu

- nociception

czucie dotyku

- touch sensation

czucie na twarzy

- facial sensation

czucie przyspieszenia liniowego

- linear acceleration

czucie rozciągnięcia narządu

- stretch reception

czucie skórne

- cutaneous sensation

czucie smaku

- taste sensation

czucie somatyczne

- somatic sensation

czucie temperatury

- temperature sensibility

czucie trzewne

- visceral sensation

czucie wibracji

- vibratory sensation

czuciowa kora mózgu

- sensory cortex

czuciowe jądra przekąźnikowe

- sensory relay nuclei

czuciowy

- sensory *narząd czuciowy* a sensory organ
- tactile *wrażenia czuciowe* tactile sensations

czujność

- alertness

czułość wrzecionek nerwowo-mięśniowych

- spindle sensitivity

czworoboczny

- quadrangular (*mięsień*)

czynnik P

- P factor

czynnik

- factor *czynnik VII* factor VII (dot. krzepnięcia krwi)

czynnik aktywujący płytki krwi

- platelet-activating factor
- PAF

czynnik anty-Mullerowski

- Mullerian inhibitory factor

czynnik białkowy

- protein factor

czynnik czyszczący

- clearing factor (dot. lipazy lipoproteinowej)

czynnik determinujący jądro

- testis-determining factor

czynnik hamujący białaczkę

- leukemia inhibitory factor
- LIF

czynnik indukowany niedotlenieniem

- hypoxia-inducible factor
- HIF

czynnik inicjujący krzepnięcie krwi

- clot-promoting factor

czynnik komórek macierzystych

- stem cell factor
- SCF

czynnik martwicy nowotworu

- tumor necrosis factor
- TNF

czynnik natriuretyczny

- natriuretic factor

czynnik neurotroficzny pochodzenia mózgowego

- brain-derived neurotropic factor
- BDNF

czynnik przeciwzapalny

- inflammatory mediator

czynnik reumatoidalny

- rheumatoid factor

czynnik steroidowy 1

- steroid factor-1
- SF-1

czynnik stresogenny

- stress (wpływający na działanie komórek)

czynnik von Willebranda

- von Willebrand factor
- vWF

czynnik wewnętrzny

- intrinsic factor

czynnik wzrostu fibroblastów

- fibroblast growth factor
- FGF

czynnik wzrostu naskórka

- epidermal growth factor
- EGF

czynnik wzrostu nerwów

- nerve growth factor

czynnik wzrostu pochodzenia płytkowego

- platelet-derived growth factor
- PDGF

czynniki chelatujące

- chelating agents

czynniki jatrogenne

- iatrogenic factors

czynniki krzepnięcia

- clotting factors

czynniki rakotwórcze

- carcinogens

czynniki regulujące

- regulatory factors

czynniki stymulujące kolonie

- colony-stimulating factors

czynniki transkrypcji

- transcription factors

czynniki transkrypcyjne

- transcription factors

czynniki wzrostu

- growth factors

czynnościowo zespolone

- functionally syncytial (*mięśnie*)

czynnościowy

- functional *czynnościowe szmery nad sercem*
functional heart murmurs

czynność

- function *działanie/czynność pęcherza*
moczowego bladder function

czynność endokrynną

- endocrine function

czynność kory mózgu

- cortical function

czynność mózgu

- brain function

czynność nerwowa

- neural function

czynność odbiorcza

- receptor function (*neuronu*)

czynność odruchowa

- reflex activity

czynność przedsionka

- vestibular function

czynność rozkurczowa

- diastolic function

czynność serca

- heart rate

czynność skurczowa

- systolic function (*serca*)

czynność układu pokarmowego

- gastrointestinal function

czynność układu trawiennego

- gastrointestinal function

czynność wątroby

- liver function

czynny

- functioning (*organ*).
- active

czynny hormonalnie

- hormonally active

czynny wydzielniczo

- secreting (*jądra*)

D

Da

- dalton
- Da

dalsza część przedramienia

- distal forearm

dalszy

- distal *gałęzie dalsze tętnicy the distal branches of the caroid*

dalton

- patrz: Da

dane na temat poprzednich ciąż i przebiegu porodów

- gravidity and parity

DAO

- patrz: dalton

data ostatniej miesiączki

- obstetric date

dawca

- donor *krwinki czerwone dawcy donor red cells*

DBH

- patrz: β -hydroksylaza dopaminy

DDAVP

- patrz: wazopresyna
- 1-deamino-8-D-argininowa

deacylaza

- deacylase

deaferentacja

- deafferentation

deaminaza adenozyiny

- adenosine deaminase

deaminowany

- deaminated *następnie związek ulega deaminacji... the compound is then deaminated...*

decylitr

- deciliter

defekacja

- defecation

defektywny

- defective (*gen*)

defenzyny

- defensins

defibrylacja

- defibrillation

defibrylator

- defibrillator

deficyt

- deficiency *niedobór/deficyt glikokortykosteroidów glucocorticoid deficiency*
- deficit *deficyt wody w organizmie water deficit; pacjenci z deficytem żelaza iron-deficient patients*

deficyt neurologiczny

- neurological deficit

deformacja stawów

- articular deformity

deformacja stóp

- clubfoot

deformacja ułożeniowa twarzy

- facial distortion

defosforylacja

- dephosphorylation

degeneracja

- degeneration

degeneracja chrząstki stawowej

- articular degeneration

degeneracja postępująca

- orthograde degeneration

degeneracyjny

- degenerative

degenerować

- degenerate *komórki finalnie degenerują... the cells eventually degenerate...*

degeneryny

- degenerins

degradacja

- breakdown
- degradation *degradacja białek protein degradation; ulec degradacji to degrade*

degranulacja

- degranulation

dehydroepiandrosteron

- dehydroepiandrosterone

dehydrogenaza

11 β -hydroksysteroidowa

- 11 β -hydroxysteroid dehydrogenase

dehydrogenaza 3 β -hydroksysteroidowa

- 3 β -Hydroxysteroid dehydrogenase

dehydrogenaza aldehydowa

- aldehyde dehydrogenase

dehydrogenaza bursztynianowa

- succinate dehydrogenase

dehydrogenaza dinukleotydu

nikotynoamidoadeninowego

- nicotinamide adenine dinucleotide dehydrogenase

- NADH

dehydrogenaza glukozy-6-fosforanowa

- G6PD

dehydrogenaza kwasu glutaminowego

- glutamic dehydrogenase

dejodotyrozyna

- deiodotyrosine

dejodynacja

- deiodination

dejodynaza jodotyrozyny

- iodotyrosine deiodinase

dekarboksylacja

- decarboxylation

dekarboksylaza 5-hydroksytryptofanu

- 5-hydroxytryptophan decarboxylase

dekarboksylaza dopa

- dopa decarboxylase

dekarboksylaza kwasu glutaminowego

- glutamate decarboxylase

- GAD

dekarboksylaza L-aminokwasów aromatycznych

- aromatic L-amino acid decarboxylase

dekompozycja ruchu

- decomposition of movement

dekompresja wybuchowa

- explosive decompression (*dot. nurków*)

dekstrokardia

- dextrocardia

- right-sided heart

dekstroza

- dextrose

delecja

- deletion *celowana delecja genu* targeted deletion of a gene

delikatna tkanka sprężysta

- fine elastic tissue

delikatny dotyk

- fine touch

demencja

- dementia

demielinizacja

- demyelination *akson objęty demielinizacją* demyelinated axon

demineralizacja

- demineralization (*szkliwa zębów*)

dendryty

- dendrites *potencjał dendrytów* dendritic potential; *dendryty szczytowe komórek piramidowych kory mózgu* apical dendrites of cortical pyramidal cells

dendrytyczny

- dendritic

deoksyhemoglobina

- deoxyhemoglobin

deoksykortykosteron

- deoxycorticosterone

deoksykortyzol

- deoxycortisol

deoksyrybonukleaza

- deoxyribonuclease

deoksyryboza

- deoxyribose 2'-*deoksyryboza* 2'-deoxyribose

depolaryzacja

- depolarization
- discharge *ulegać depolaryzacji* (kardiomiocyty)
to discharge

depolaryzacja elektrottoniczna

- electrotonic depolarization (*dot. neuronów*)

depolaryzacja komór

- ventricular depolarization (*serca*)

depolaryzacja następcza

- after-depolarization (*dot. potencjału czynnościowego*)

depolaryzacja przedsionków

- atrial depolarization

depolaryzujące potencjały katelektrottoniczne

- depolarizing catelectrotonic potentials

depolimeryzacja

- depolymerization

depolimeryzować

- depolymerize

depresja jednobiegunowa

- unipolar depression

depresja oddechowa

- respiratory depression

dermatom piersiowy

- thoracic dermatome *dermatom piersiowy I first thoracic dermatome*

dermatomiotom

- dermatomyotome

dermatomy

- dermatomes

desensytyzacja

- desensitization (*dot. stymulacji receptorów*)
- adaptation

desensytyzacja heterologiczna

- heterologous desensitization

desensytyzacja homologiczna

- homologous desensitization

desmina

- desmin

desmolaza cholesterolu

- cholesterol desmolase

desmosom

- desmosome

determinacja płci genetycznej

- genetic sex determination

determinujący

- -determining *czynnik determinujący jądro testis-determining factor*

diabetogeny

- diabetogenic *mieć działanie diabetogenne to be diabetogenic*

diacyloglicerol

- diacylglycerol

dializa otrzewnowa

- peritoneal dialysis

dializa przezotrzewnowa

- peritoneal dialysis

dializowanie

- renal dialysis

diapedeza

- diapedesis

DIC

- patrz: rozlane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe

dichotomiczny

- dichotomous

dieta elementarna

- elemental diet

dieta ubogosodowa

- low-salt diet

dieta wysoko-białkowa

- high-protein diet

dieta wysokokaloryczna

- high-calorie diet

dieta zrównoważona

- balanced diet

diglukuronian bilirubiny

- bilirubin diglucuronide

dihydrobiopteryna

- dihydrobiopterin

dihydroksyfenyloalanina

- dihydroxyphenylalanine

dihydroksypochoodne

- dihydroxy derivatives (*kwasy*)

dihydrotestosteron

- dihydrotestosterone

dijodotyrozyna

- diiodotyrosine

dilaceracja

- dilaceration (*zębów*)

dimery

- dimers *o strukturze dimeru* dimeric

dimeryczny czynnik wzrostu

- dimeric growth factor

dimeryzacja

- dimerization

dimeryzować

- dimerize

dinukleotyd nikotynoamidoadeninowy

- nicotinamide adenine dinucleotide
- NAD⁺

dipalmitoilofosfatydylocholina

- dipalmitoylphosphatidylcholine
- DPPC

dipeptydazy

- dipeptidases

dipeptydylokarboksypeptydaza

- dipeptidylcarboxypeptidase

dipeptydylo-karboksypeptydaza

- dipeptidyl carboxypeptidase

diploidalne komórki

- diploid cells

diploidalny garnitur chromosomów

- diploid complement of chromosomes

dipole korowe

- cortical dipoles

dipolowy

- polar (*cząsteczka*)

diuretyczny

- diuretic

diureza

- diuresis

diureza osmotyczna

- osmotic diuresis

diureza wodna

- water diuresis

dłoniowy

- palmar *powierzchnia dłoniowa palca wskazującego* the palmar surface of the index finger

dłoń

- palm

dług tlenowy

- oxygen debt *wyrównać/zaciągnąć dług tlenowy* to repay/incur the O₂ debt; *wyrównanie długu tlenowego* repayment of the O₂ debt
- O₂ debt

długie mięśnie grzbietu

- long muscles of the back

długo trwający

- prolonged
- protracted

długo utrzymujący się

- long-standing (*stan chorobowy*)

długość mięśnia

- muscle length

długość spoczynkowa

- resting length (*mięśnia*)

długotrwały

- prolonged *długotrwały głód* prolonged starvation
- protracted
- long-term (*leczenie*)
- long-standing
- sustained (*skurcz*)

DNA

- deoxyribonucleic acid
- DNA *DNA mitochondriów pochodzących od ludzi* human mitochondrial DNA

dno

- base
- floor (*jamy miednicy*)
- fundus *dno macicy* fundus of uterus

dno bruzdy międzyguzkowej

- floor of intertubercular sulcus

dno dołu pachowego

- armpit

dno jamy czaszki

- floor of the cranial cavity

dno jamy ustnej

- floor of the oral cavity
- floor of the mouth

dno kanału pachwinowego

- floor of the inguinal canal
- inferior wall of the inguinal canal

dno miednicy

- pelvic floor

dno oczodołu

- floor of the orbit

dno pęcherzyka żółciowego

- fundus of gallbladder

dno żołądka

- fundus of the stomach

dobowy

- diurnal *całkowite dobowe wydalenie substancji X* total daily x excretion
- daily

docelowy

- target *komórki docelowe* target cells

dochodzić

- terminate *zakończenia nerwowe dochodzą do komórek K* the nerve endings terminate on K cells

docierający

- ascending *impulsy docierające do struktury* impulses ascending to the structure

dodatkowe gruczoły łzowe

- accessory lacrimal glands

dodatkowe pole ruchowe

- supplementary motor area (*w przyśrodkowej półkuli mózgu*)

dodatkowe skurcze komorowe

- ventricular extrasystoles

dodatkowy

- extra *posiadać nadliczbowe /dodatkowe chromosomy X* to have extra X chromosomes
- supplementary
- accessory

dodatni

- positive (*sprężenie zwrotne*)

dodatni objaw Tinela

- Tinel's sign

dodatni wpływ inotropowy katecholamin

- positively inotropic effect of catecholamines

dodatnie ciśnienie końcowydechowe

- positive end-expiratory pressure
- PEEP

dodatnie ciśnienie wydechowe

- positive expiratory pressure

dodatnie działanie inotropowe

- positively inotropic effect

dogłowy

- cephalic *dogłowy koniec* the cephalic end of sth

dogłowy brzuszno-boczny obszar rdzenia przedłużonego

- rostral ventrolateral medulla
- RVLM

dojęzykowo

- lingually (*wyrzynać się - ząb*)

dojrzałość

- maturity *osiągnąć dojrzałość* to reach maturity (*komórki*)
- maturation

dojrzałość płciowa

- sexual maturation

dojrzałość szkieletu

- skeletal maturity

dojrzały

- mature (*komórki*)

dojrzewać

- mature
- develop
- ovulate (*pęcherzyki jajowe*)

dojrzewający

- developing (*komórki*)

dojrzewanie

- maturation (*pęcherzyków*)

dojrzewanie pęcherzyków Graafa

- follicle maturation

dojrzewanie pęcherzyków jajnikowych

- follicular growth

dojrzewanie płciowe

- pubertal maturation
- puberty *początek dojrzewania płciowego* the onset of puberty; *w okresie dojrzewania* at puberty; *cechy sprzed okresu dojrzewania* prepubertal characteristics; *chłopcy przed okresem dojrzewania* prepubertal boys

dojść do

- occur *jeśli nie dojdzie do zapłodnienia...* / *jeśli zapłodnienie nie nastąpi...* if fertilization fails to occur ...

dokanałowo

- intrathecally

dokomorowy

- intraventricular

dokrewna część trzustki

- endocrine pancreas

dolegliwości bólowe

- pain
- complaints of pain

dolegliwości miesięczkowe

- menstrual molimina

dolna brzuszno-boczna część rdzenia przedłużonego

- caudal ventrolateral medulla
- CVLM

dolna część drogi oddechowej

- lower airway

dolna część pochwy

- lower vagina

dolna część potylicy

- lower occiput

dolna część ściany klatki piersiowej

- inferior thoracic wall

dolna część tchawicy

- inferior end of the trachea

dolna oliwka

- inferior olive (*w mózgu*)

dolna połowa ciała

- lower body

dolna ściana brzucha

- lower abdominal wall

dolna ściana gardła

- floor of the pharynx

dolna ściana oczodołu

- orbital floor

dolne drogi oddechowe

- lower respiratory system

dolne neurony ruchowe

- lower motor neurons

dolne piętro twarzy

- lower face

dolno-boczny

- inferolateral

dolno-przyśrodkowy

- inferomedial

dolny

- inferior *narządy zlokalizowane w dolnej części jamy brzusznej* inferior abdominal viscera

dolny brzeg klatki piersiowej

- inferior margin of the thorax

dolny brzeg małżowiny usznej

- lower border of the ear

dolny brzeg mięśnia pośladkowego małego

- inferior margin of gluteus minimus

dolny brzeg mięśnia pośladkowego wielkiego

- lower border of the gluteus maximus

dolny dół podgrzebieniowy

- inferior infrapinnous fossa

dolny segment krzyżowy

- lower sacral segment

dolny załamek

- lower fornix (*dot. oczodołu*)

dolny zawał mięśnia sercowego

- inferior myocardial infarction

dolny zwieracz przełyku

- lower esophageal sphincter

dołeczek

- foveola (*dot. oka*)

dołeczki żołądkowe

- gastric pits

dołek

- fovea (*w oku*)

dołek bloczkowy

- trochlear fovea (*dot. oczodołu*)

dołek krzyżowy

- sacral dimple (*dot. kolca biodrowego*)

dołek podżuchwowy

- submandibular fossa

dołek skrzydłowy

- pterygoid fovea (*dot. żuchwy*)

dołek środkowy

- fovea centralis (*dot. żuchwy*)

dołek żebrowy dolny

- inferior costal facet

dołek żebrowy górny

- superior costal facet

dołek żebrowy wyrostka poprzecznego

- transverse costal facet

dołki krzyżowe bez obecności przetok

- simple sacral dimples (*wada u noworodka*)

dołki nagłośniowe

- valleculae

dołki ziarenkowate

- granular foveolae

doły nadobojczykowe

- supraclavicular fossae

doły pachowe

- axillae

DOMA

- patrz: kwas 3,4-dihydroksymigdałowy

domena

- domain *domena zewnątrzkomórkowa enzymu*
extracellular domain of the enzyme

domena wiążąca ładunek

- cargo-binding domain

domena błonowa

- membrane domain

domena przezbłonowa

- transmembrane domain
- membrane-spanning domain

domena wiążąca ATP

- ATP-binding domain

domena wiążąca jony Ca²⁺

- Ca²⁺-binding domain

domena wiążąca ligand

- ligand-binding domain

domena wiążąca się z DNA

- DNA-binding domain

domeny receptorowe

- receptor domains

domięśniowo

- intramuscularly *podać lek domięśniowo to*
administer a drug intramuscularly

domięśniowy

- intramuscular

dominacja prawej półkuli

- right cerebral dominance

dominujący

- dominant (*enzym*)

donosowy

- rostral *być położonym w kierunku donosowym względem czegoś* to be rostral to sth
- nasal *kaniula donosowa* nasal cannula

donoszony noworodek

- full-term infant
- full-term neonate
- full-term newborn

doodbytniczy

- transrectal *wprowadzić coś drogą doodbytniczą* to insert sth using a transrectal route

DOPAC

- patrz: kwas 3,4-dihydroksyfenylooctowy

dopachinon

- dopaquinone

dopamina

- dopamine

dopełniacz

- complement (*dot. białek*)
- complement system

DOPET

- patrz: 3,4-dihydroksyfenyloetanol

dopływ krwi

- blood supply *dopływ krwi do struktury jest ograniczony* the blood supply to the structure is limited

dopływ krwi do żyły wrotnej

- portal inflow

dopływy

- tributaries *dopływy żyły* tributaries of a vein

dopływy żył

- tributary veins

dopochwowy

- transvaginal *wprowadzić coś drogą dopochwową* to insert sth using a transvaginal route

doprowadzający

- afferent *tętniczki doprowadzające* afferent arterioles

dosercowy

- intracardiac

dostarczanie

- delivery *dostarczenie/podaż tlenu do/dla tkanek* O2 delivery to the tissues

dostarczany z pokarmem

- dietary *białka dostarczane z pokarmem* dietary proteins

dostarczany z pożywieniem

- ingested *białka dostarczane z pożywieniem* ingested proteins

dostęp do centralnego układu żylnego

- central venous access

dostęp do naczyń

- vascular access *dostęp do naczyń udowych kończyny górnej* vascular access to the upper limb

dośrodkowa impulsacja czuciowa

- sensory input

dośrodkowe włókna trzewne

- visceral afferents
- visceral afferent fibers

dotętniczy

- intra-arterial *dotętnicze środki cieniujące* intra-arterial contrast agents

dotkliwość

- seriousness (*objawów*)

dotykowy

- tactile

doustny

- oral (*lek*) *glukoza podawana doustnie* oral glucose

doustny test tolerancji glukozy

- oral glucose tolerance test
- OGTT

dowierzchołkowy

- apical (*część korzenia zęba*)

dożylny

- intravenous *dożylna iniekcja/wstrzyknięcie* intravenous injection; *immunoglobulina podana dożylnie* intravenous immune globulin

dół

- fossa (l. mn. fossae) *być położonym do dołu od*

*czegoś to be inferior to sth; **biegnąć ku dołowi/w**
dół to pass inferiorly (włókna nerwowe)*

dół biodrowy

- iliac fossa

dół dziobiasty

- coronoid fossa (*dot. kości ramiennej*)

dół kłykciowy

- condylar fossa

dół kostki bocznej

- malleolar fossa

dół krętarzowy

- trochanteric fossa

dół kulszowo-odbytniczy

- ischio-anal fossa

dół łokciowy

- cubital fossa

dół łódeczkowaty przedsionka pochwy

- fossa navicularis

dół łódkowaty

- navicular fossa

dół łódkowaty

- scaphoid fossa (*dot. czaszki - wyrostków
skrzydłowych*)

dół międzykłykciowy

- intercondylar fossa

dół nadgrzebieniowy

- supraspinous fossa
- supraspinatus fossa
- supraspinatous fossa

dół owalny

- oval fossa
- fossa ovalis

dół pachowy

- axilla

dół panewki

- acetabular fossa (*dot. panewki kości
miednicznej*)

dół podjęzykowy

- sublingual fossa

dół podkolanowy

- popliteal fossa

dół podłopatkowy

- subscapular fossa

dół podskroniowy

- infratemporal fossa

dół promieniowy

- radial fossa

dół przedni czaszki

- anterior cranial fossa

dół przysadki mózgowej

- hypophysial fossa

dół przysieczny

- incisive fossa

dół ramienia

- distal arm

dół skroniowy

- temporal fossa

dół skrzydłowo-podniebienny

- pterygopalatine fossa
- sphenopalatine fossa

dół skrzydłowy

- pterygoid fossa

dół trójkątny

- triangular fossa

dół tylny czaszki

- posterior cranial fossa

dół woreczka łzowego

- lacrimal fossa

dół wyrostka łokciowego

- olecranon fossa

dół zakrętu

- foot of the gyrus

dół zębowy

- bony socket

dół żuchwowy

- mandibular fossa

DPPC

- patrz: dipalmitoilofosfatydylocholina

drażliwości

- irritability

drażnić

- stimulate *drażnić elektrycznie mięśnie to stimulate muscles electrically*

drażnienie

- stimulation *drażnienie nerwów stimulation of nerves*

drenaż

- drainage

drętwienie

- numbness

drżenia włóknkowe mięśni

- muscle twitching

drgawki

- seizures
- convulsions
- shakiness

drgawkogenny

- epileptogenic

drobiny

- particles

drobne naczynia śledziony

- splenic venules

drobnocząsteczkowy

- low-molecular-weight

drobnoustroje

- organisms

drobnoustroje kwasooporne

- acid-fast organisms

droga

- pathway *drogi słuchowe auditory pathways*
- route *wprowadzić coś drogą doodbytniczą to insert sth using a transrectal route; drogą nerwową neurally; drogą zewnątrznaczyniową retroperitoneally*
- tract

droga czerwienno-rdzeniowa

- rubrospinal tract

droga GABA-ergiczna

- GABAergic pathway

droga korowo-opuszkowa

- corticobulbar tract
- corticonuclear tract

droga korowo-prążkowiowa

- corticostriate projection

droga korowo-rdzeniowa boczna

- lateral corticospinal tract

droga odpływu krwi z lewej komory

- LV outflow tract

droga odpływu żylnego

- venous channel

droga parakomórkowa

- paracellular pathway

droga piramidowa

- pyramidal tract

droga pobudzenia

- conduction pathway (*dot. serca*)

droga podwzgórzowo-przysadkowa

- hypothalamohypophyseal tract

droga pokarmowa

- digestive tract

droga pokrywowo-rdzeniowa

- tectospinal tract
- colliculospinal tract

droga przedsionkowo-rdzeniowa

- vestibulo-spinal tract

droga rdzeniowo-wzgórzowa

- spinothalamic tract *droga rdzeniowo-wzgórzowa przednia ventral spinothalamic tract*

droga siatkowato-rdzeniowa

- reticulospinal tract

droga suteczkowo-wzgórzowa

- mamillothalamic tract

droga szerzenia się nowotworu

- metastatic path

drogi czucia smaku

- taste pathways

drogi czucia smaku gorzkiego

- bitter pathways

drogi czucia zapachu

- olfactory pathways

drogi czuciowe

- sensory tracts
- sensory pathways

drogi korowo-rdzeniowe

- corticospinal tracts
- corticospinal pathways

drogi międzywęzłowe

- internodal pathways

drogi moczowe

- urinary tract
- urinary system

drogi nerwowe

- neural pathways

drogi oddechowe

- airways *fluoroscopia dróg oddechowych* airway fluoroscopy; *zwężenie dróg oddechowych* airway obstruction
- respiratory tract
- pulmonary airways
- respiratory passages

drogi oddechowe o małej średnicy

- small airways

drogi oddechowe przewodzące

- conducting airways

drogi oddechowe w krtani

- laryngeal airway

drogi odpływu cieczy wodnistej z oka

- aqueous drainage system

drogi odruchu polisynaptycznego

- polysynaptic reflex paths

drogi odruchu źrenic na światło

- pupillary pathways

drogi rodne

- genital tract
- urogenital system
- genitourinary tract

drogi rozrodcze

- reproductive system
- reproductive tract

drogi somatyczne czucia dotyku

- somatic touch pathways

drogi wzrokowe

- visual pathways

drogi żółciowe

- biliary radicals *ciśnienie w drogach żółciowych* intrabiliary pressure
- biliary system

drożdżakowate zapalenie przełyku

- candidal esophagitis

drożność

- patency *przywrócić drożność* to restore the patency

drożny

- patent

drugiego rzędu

- second-order (*neurony*)

drugorzędowe cechy męskie

- male secondary sex characteristics

drugorzędowe cechy płciowe

- secondary sex characteristics
- secondary sexual characteristics

drugorzędowy

- second-order (*struktura białek*)

drzewa dendrytyczne

- dendritic trees
- dendritic arbors

drzewa dendrytyczne komórek Purkiniego

- Purkinje dendritic trees

drzewo oskrzelowe

- pulmonary tree
- bronchial tree

drżenia pęczkowe mięśni

- fasciculations

drżenia włókienkowe

- fibrillations

drżenie

- twitching *drżenie mięśni* muscle twitching
- thrill (*dot. szmerów serca*)

drżenie fizjologiczne

- physiologic tremor

drżenie głosowe klatki piersiowej

- fremitus

drżenie mięśni

- tremor

drżenie mięśniowe

- tremulousness

drżenie pęczkowe mięśni

- fascicular muscle twitching

drżenie przedsercowe

- precordial thrill

drżenie skurczowe

- thrill

drżenie zamiarowe

- intention tremor (*dot. mózdku*)

dur brzuszny

- typhoid

duszność

- dyspnea

duszność wysiłkowa

- exertional dyspnea
- dyspnea on exertion

duże cząsteczki

- macromolecules

duży

- major (stawy)
- large (ścięgno, tętnica)

duży brzuch

- potbelly

duży korzeń czuciowy

- large sensory root (*nerwu trójdzielnego*)

duży układ krążenia

- systemic circulation
- major circulation

dwubrzuscowy

- digastric (*mięsień*)

dwucukry

- disaccharides

dwudzielna zastawka aortalna

- bicuspid aortic valve
- BAV

dwudzielny rozszczep języczka

- bifid uvula

dwufazowy

- biphasic (*potencjał czynnościowy*)

dwufunkcyjny

- bifunctional

dwugłowy

- double-headed (*cząsteczka*)

dwukierunkowy

- bidirectional (*przepływ krwi, przeciek sercowy*)

dwunastnica

- duodenum *brodawka dwunastnicy* duodenal papilla; *wród dwunastnicy* duodenal ulcer

dwunastniczy

- duodenal

dwuniciowy

- double-stranded (*DNA*)

dwuosioowy staw siodełkowy

- biaxial saddle joint

dwupłatkowa zastawka aorty

- bicuspid aortic valve
- BAV

dwupłatkowa zastawka płucna

- bicuspid pulmonary valve

**dwuskroniowe niedowidzenie
połowiczne**

- bitemporal hemianopia

**dwustawowe zwichnięcie kręgów
szyjnych**

- bifacetal cervical vertebral dislocation

dwustopniowy

- two-stage (*proces*)

dwusynaptyczny

- bisynaptic

dwuwęglowy

- two-carbon *łańcuch dwuwęglowy a two-carbon chain*

dwuwypukły

- biconvex (*soczewka oka*)

dwuzasadowy fosforan

- dibasic phosphate

dyfundować

- diffuse *dyfundować zgodnie z gradientem stężenia do komórki to diffuse along the gradient into the cell*
- move by diffusion

dyfundujący

- diffusible

dyfuzja

- diffusion *w wyniku/na drodze dyfuzji prostej by simple diffusion; ulegać wchłonięciu na drodze dyfuzji niejonowej to be absorbed by nonionic diffusion; transportować substancje w procesie dyfuzji ułatwionej to transport substances by facilitated diffusion; aniony podlegające dyfuzji diffusible anions*

dyfuzja bierna

- passive diffusion

dyfuzja niejonowa

- nonionic diffusion

dyfuzja ułatwiona

- facilitated diffusion

dyhydrogenaza mleczanowa

- LDH
- lactate dehydrogenase

dyna

- dyne

dynamiczne aksony motoryczne wrzecionek

- dynamic fusimotor axons

dynamina

- dynamin

dyneina aksonemalna

- axonemal dynein

dyneina cytoplazmatyczna

- cytoplasmic dynein

dyneiny

- dyneins

dynorfina

- dynorphin

dysforia

- dysphoria

dysfunkcja

- disrupted function
- dysfunction

dysfunkcja rozkurczowa

- diastolic dysfunction
- diastolic heart failure

dysfunkcja skurczowa

- systolic dysfunction

dysfunkcja współczuła

- sympathetic dysfunction

dysfunkcja zgryzowa

- malocclusion

dysgeneza

- dysgenesis *dysgeneza nerek renal dysgenesis*

dysgeneza kanalików nasiennych

- seminiferous tubule dysgenesis

dysgeuzja

- dysgeusia

dysleksja

- dyslexia

dyslipidemia

- dyslipidemia

dyslokacja

- displacement

dysmenorrhea

- dysmenorrhea

dysmetria

- past-pointing
- dysmetria

dysmorfia w obrębie twarzy

- odd facies

dysmutaza nadtlenkowa

- superoxide dismutase

dysocjacja

- dissociation

dysocjować

- dissociate *NaCl zdysocjonowało na Na⁺ i Cl⁻*
NaCl dissociated into Na⁺ and Cl⁻ ions
- ionize

dysosmia

- dysosmia

dyspepsja

- dyspepsia

dysplazja

- dysplasia *dysplazja zastawki pnia płucnego*
dysplastic pulmonic valve; zapobiec dojścia do
dysplazji rdzenia nadnerczy to prevent the adrenal
medulla from becoming dysplastic

dysplazja ektodermalna

- ectodermal dysplasia

dysplazja kostna

- skeletal dysplasia

dysplazja obojczykowo-czaszkowa

- cleidocranial dysplasia

dysplazja oskrzelowo-płucna

- bronchopulmonary dysplasia

dysplazja stawów biodrowych

- hip dislocation

dysplazja szkliva zębów

- enamel dysplasia

dysplazja torbielowata

- cystic dysplasia

dyssynchronia słuchowa

- auditory dyssynchrony

dystalna część jelita pierwotnego

- primitive hind gut

dystalny

- distal *być położonym dystalnie w stosunku do*
czegoś to be distal to sth

dystopia miednicza nerki

- pelvic kidney

dystrofia mięśniowa

- muscular dystrophy

dystrofia miotoniczna

- myotonic dystrophy

dystrofia obręczowo-kończynowa

- limb-girdle muscular dystrophy

dystrofina

- dystrophin

dystroglikan

- dystroglycan *β -dystroglikan β -dystroglycan*

dystrybucja

- distribution (*wapnia w komórkach*)

dystrybucja tkankowa

- tissue distribution

dyzgeneza

- dysgenesis

dyzuria

- dysuria

działać

- act (*o związku, leku*) *działać antydiuretycznie to*
have an antidiuretic effect; działać
glukoneogenicznie to be gluconeogenic; działać
hamująco to be inhibitory; związek działa zwrotnie
hamując wydzielanie substancji X the compound
feeds back to inhibit X secretion;

działający mutagennie

- mutagenic

działający naczyniorozkurczowo

- vasoconstrictor *działać naczyniorozkurczowo to*
be a vasoconstrictor

działania korygujące postawę ciała

- postural adjustments

działania lipolityczne

- lipolytic effects

działania muskarynowe

- muscarinic actions

działania nikotynowe

- nicotinic actions

działanie

- function *działanie/czynność pęcherza moczowego* bladder function
- effect *mieć działanie cytotoksyczne* to be cytotoxic; *mieć działanie diabetogenne* to be diabetogenic; *stymulujące działanie związku jest hamowane przez...* the stimulatory effect of the compound is inhibited by...; *mieć działanie bakteriostatyczne* to be bacteriostatic; *mieć działanie estrogenne* to be estrogenic
- activity *wykazywać działanie estrogenne* to have estrogenic activity
- action

działanie antyagregacyjne

- antiaggregating effect

działanie anty-estrogenowe

- anti-oestrogen action

działanie antyinsulinowe

- antiinsulin action

działanie antyoksydacyjne

- antioxidant effect

działanie bakteriobójcze

- antibacterial action *wykazywać/mieć działanie bakteriobójcze* to have antibacterial action

działanie biologiczne

- biologic activity

działanie chronotropowe

- chronotropic action
- chronotropic effect

działanie dipsogeniczne

- dipsogenic effect

działanie estrogenne

- estrogenic activity

działanie glikogenolityczne

- glycogenolytic effect

działanie hepatotoksyczne

- hepatotoxicity

działanie hipoglikemiczne

- hypoglycemic effect

działanie inotropowe

- inotropic effect
- inotropic action

działanie kalorygenne

- calorigenic action
- calorigenic effect

działanie maskulinizujące

- masculinizing effects

działanie mineralokortykoidowe

- mineralocorticoid action

działanie obniżające stężenie cholesterolu w osoczu

- plasma cholesterol-lowering action

działanie połączeń synaptycznych

- synaptic function

działanie pompy mięśniowej łydki

- muscular calf pump effect

działanie presyjne

- pressor effect

działanie prozapalne

- inflammatory effects *leki o działaniu prozapalnym* drugs with inflammatory effects

działanie przeciwbólowe

- analgesic effect

działanie przeciwgorączkowe

- antipyretic effect

działanie przeciwwzkrzepowe

- antithrombotic effect *działać przeciwwzkrzepowo* to have an antithrombotic effect

działanie przyspieszające częstość skurczów serca

- cardioacceleratory effect

działanie rozkurczające

- dilator activity

działanie synaps

- synaptic function

działanie światła słonecznego

- action of the sunlight

działanie troficzne

- trophic action

działanie ujemnie zwrotne

- feedback effects

działanie wazodylatacyjne

- vasodilator effect
- dilator effect

działanie wazokonstrykcyjne

- vasoconstrictor action

dziąsła

- gingivae
- gums

dziąsła od strony policzkowej

- buccal gingivae

dziąsła po stronie języka

- lingual gingivae

dziąsła żuchwy

- gingivae of the mandible

dziecięce proporcje fenotypu żeńskiego

- infantile figure of female phenotype

dziecko żywo narodzone

- liveborn child

**dziedziczenie w sposób mendlowski
(dominujący)**

- mendelian inheritance

dziedziczne łysienie

- hereditary baldness

dzielić się

- bifurcate *nerw rozdwaja się na 2* the nerve bifurcates into 2 branches
- proliferate (*komórki*)

dziobowy

- rostral (*w obrębie głowy - opisujący położenie względem nosa*)

dźwięki naczyniowe

- vascular sounds

dźwięki niskie

- low-pitched sounds

dźwięki wysokie

- high-pitched sounds

E

EBV

- patrz: wirus Epsteina-Barr

echokardiografia

- echocardiography

EDRF

- patrz: śródbłonkowy czynnik naczyniorozszerzający

efedryna

- ephedrine

efekt depresyjny

- depressive effect *wywierać efekt depresyjny to have a depressive effect*

efekt Donnana

- Donnan effect

efekt Dopplera

- Doppler effect

efekt hipoglikemiczny

- hyperglycemic effect

efekt końcowy

- net effect

efekt osmozy

- osmotic effect

efekt oszczędzania białka

- protein sparing effect

efekt przeciwdepresyjny

- antidepressant effect

efekt przeczyszczający

- laxative effect

efekt przekaźnikowy

- transmitter effect

efekt schodkowania

- treppe (*w mięśniu sercowym*)

efekt wypadkowy

- net effect

efektor

- effector

efektory trzewne

- visceral effectors

efekty genomowe

- genomic effects

efekty pozagenomowe

- nongenomic effects

efektywne ciśnienie osmotyczne

- effective osmotic pressure

efektywne ciśnienie perfuzyjne

- effective perfusion pressure

efektywne ciśnienie przepływu

- effective perfusion pressure

efektywny przepływ osocza przez nerki

- effective renal plasma flow

- ERPF

eferentny

- efferent *nerwy eferentne efferent nerves*

EGF

- patrz: czynnik wzrostu naskórka

egofonia

- egophony

egzocytoza

- exocytosis

egzogenny

- exogenous

egzokrynnny

- exocrine

egzony

- exons

egzopeptydazy

- exopeptidases

ejakulacja

- ejaculation

ejakulacja właściwa

- ejaculation proper

EKG

- patrz: elektrokardiogram

ekscytotoksyczny

- excitotoxic *uszkodzenia ekscytotoksyczne*
excitotoxic damage

eksfoliacja

- exfoliation (*wypadanie zębów mlecznych*)

ekspansywny

- expansile (przerzuty nowotworowe)

eksperymenty z przecinaniem nerwów

- nerve-cutting experiments

eksportyny

- exportins

ekspozycja na czynniki środowiskowe

- environmental exposure

ekspozycja na promieniowanie

- radiation exposure

ekspozycja na substancje toksyczne

- toxin exposure

ekspozycja na światło słoneczne

- exposure to the sun

ekspozycja na zimno

- cold exposure

ekspresja genu/genów

- gene expression *nadmierną ekspresję tego genu stwierdza się u pacjentów, którzy...* *the gene is overrepresented in patients who...*

eksteroreceptory

- exteroceptors

ekstrapolowany

- extrapolated

ektoderma

- ectoderm

ektoderma powierzchniowa

- surface ectoderm

ektoenzym

- ectoenzyme

ektopia odbytu

- ectopic anus

ektopowe ognisko komorowe

- ectopic ventricular focus

ektopowe wyrzynanie zębów

- ectopic eruption

ektopowy

- ectopic

ekwimolarny

- equimolar

ekwiwalent

- equivalent

- eq

elastaza

- elastase

elastyczna tkanka łączna

- fibro-elastic tissue

elektroda aktywna

- exploring electrode (*EKG*)

elektroda do pomiaru pH

- pH electrode

elektroda igłowa

- needle electrode

elektroda obojętna

- indifferent electrode

elektroda odbierająca

- exploring electrode (*EKG*)

elektroda rejestrująca

- recording electrode

elektroda rozrusznika serca

- pacemaker wire

elektrododatniość

- positivity (*między załamkami - dot. zapisu EKG serca*)

elektrogeniza stopniowana

- graded electrogenesis

elektrogeniczny

- electrogenic

elektrogram pęczka Hisa

- His bundle electrogram

- HBE

elektrokardiografia

- electrocardiography

elektrokardiogram

- electrocardiogram

- ECG

elektrolity

- electrolytes

elektromiografia

- electromyography

elektromiogram

- electromyogram

- EMG

element TATA

- thymidine–adenine–thymidine–adenine sequence

- TATA sequence

- TATA box

- Goldberg-Hogness box

eliminacja

- removal *eliminacja związku z krwi krążącej*
removal of the compound from the circulation

embolizacja

- embolization

embriologia

- embryology

embrionalny

- embryological

- embryonic

EMG

- patrz: badanie elektromiograficzne

- patrz: elektromiogram

emulgacja

- emulsification

ENaC

- patrz: nabłonkowy kanał sodowy

encefalizacja

- encephalization

encefalopatia

- encephalopathy

encefalopatia bilirubinowa

- bilirubin encephalopathy

encefalopatia

niedotlenieniowo-niedokrwienna

- hypoxic ischemic encephalopathy

**encefalopatia związana z
hiperbilirubinemią**

- bilirubin encephalopathy

endocytoza

- endocytosis *miejsca, w których zachodzi*
endocytoza the sites of endocytosis; na drodze
endocytozy by endocytosis; podlegający
endocytozie endocytosed; powstały po endocytozie
endocytotic

endocytoza podstawowa

- constitutive endocytosis

endocytoza z udziałem klatryny

- clathrin-mediated endocytosis

**endocytoza za pośrednictwem
receptorów**

- receptor-mediated endocytosis

endogennie

- endogenously

endogenny

- endogenous

endokardium

- endocardium

endokrynologiczny

- endocrine (*zaburzenie, objaw*)

endometrioza

- endometriosis

endometrium

- endometrium *działanie endometrium*
endometrial function; endometrium sekrecyjne
secretory endometrium

endopeptydazy

- endopeptidases

endoproteazy osoczowe

- serum endoproteases

endorfina

- endorphin

endoskopia przewodu pokarmowego

- digestive tract endoscopy

endosomy

- endosomes

endoteliny

- endothelins

endotoksyny

- endotoxins

energia cieplna

- thermal energy

energia wydatkowana

- energy output

energochłonny

- energy-using

enkefaliny

- enkephalins

enolowy

- enol

enterocyty

- enterocytes
- intestinal cells

enterokinaza

- enterokinase

enteropeptydaza

- enteropeptidase

enterowirusy

- enteroviruses

enzym aktywujący

- activating enzyme

enzym konwertujący angiotensynę

- angiotensin-converting enzyme

enzym lizosomalny

- lysosomal enzyme

enzym odszczepiający łańcuch boczny

- side-chain cleavage enzyme

enzym osoczowy

- plasma enzyme

enzym rąbka szczoteczkowego

- brush border enzyme

enzymatyczny

- enzymatic

enzymy

- enzymes

enzymy glikoproteinowe

- glycoprotein enzymes

enzymy glukoneogeniczne

- gluconeogenic enzymes

enzymy oddechowe

- respiratory enzymes

enzymy odpowiedzialne za lipogenezę

- lipogenic enzymes

enzymy restrykcyjne

- restriction enzymes

enzymy soku żołądkowego

- gastric enzyme

enzymy ślinowe

- salivary enzymes

enzymy trawienne

- digestive enzymes

enzymy trzustkowe

- pancreatic enzymes

enzymy związane z wytwarzaniem energii

- energy-producing enzymes

eozynofile

- eosinophils

eozynofilia

- eosinophilia

eozynofilowe zapalenie przełyku

- eosinophilic esophagitis

epicanthus

- epicanthus

epizod bezdechu

- apneic episode

epizodyczny

- episodic (*wyrzut, wydzielanie*)

EPSP

- patrz: postsynaptyczny potencjał pobudzający

Eq

- patrz: ekwiwalent

erekcja

- penile erection

erozja

- erosion

ERPF

- patrz: efektywny przepływ osocza przez nerki

erytroblastopenia

- erythroblastopenia

erytroblastoza płodowa

- erythroblastosis fetalis

erytroblastoza płodu

- erythroblastosis fetalis

erytrocyty

- red blood cells
- erythrocytes
- RBCs

erytrocyty grupy B

- type B red cells

erytrocyty z antygenem D

- D-positive cells

erytroidalny

- erythroid

erytropoetyczny

- erythropoietic

erytropoetyna

- erythropoietin

erytropoeza

- erythropoiesis

esiczy

- sigmoid

esterazy

- esterases

estradiol

- estradiol
- oestradiol

estriol

- estriol

estrogenny

- estrogenic *mieć działanie estrogenne to be estrogenic*

estrogeny

- estrogens
- oestrogens
- feminising hormones

estron

- estrone
- oestrone

estrowy

- ester *ester linkage* *wiązanie estrowe*

estry cholesterolu

- cholesteryl esters

estry cholinyl

- choline esters

estry siarczanowe

- sulfate esters

estryfikacja

- esterification *miejsce, w którym cholesterol ulega estryfikacji the site where cholesterol is esterified*

estryfikowany

- esterified

etanol

- ethanol

etap badawczy

- research stage *być wciąż na etapie badawczym to be still at the research stage*

etap czterokomórkowy

- four-cell stage (*dot. zapłodnienia*)

etiocholanolon

- etiocholanolone

etynyloestriadol

- ethinyl estradiol

euforia

- euphoria

euforyczny

- euphoric

eukarioty

- eukaryotes

eunuchoidyzm

- eunuchoidism

euploid

- euploid *komórki będące euploidami*
cells that are euploid